

A-B-C-ul JUST4KIDS
JANUARY ISSUE

The background features a stylized landscape with dark blue mountains in the foreground and light blue mountains in the distance. A large, semi-transparent orange circle representing the sun is centered in the sky. The text is overlaid on this sun.

ÎNVĂȚĂMÂNT
PREȘCOLAR

POVEȘTILE TERAPEUTICE- UN LIANT ÎN DEZVOLTAREA SOCIO -EMOȚIONALĂ A PREȘCOLARILOR

prof.înv.preșcolar Alexandrina Băluță

„Lectura este un exercițiu de empatie, un exercițiu de a te pune în pielea altcuiva pentru o vreme” – Malorie Blackman

Le citim copiilor povești și basme deoarece ele au un rol important în dezvoltarea limbajului, al comunicării, în dezvoltarea cognitivă și al imaginației, dar atunci când vrem ca povestile să joace un rol în dezvoltarea socio- emoțională alegem să citim povești terapeutice.

De ce să le citim copiilor povești terapeutice?

Dezvoltarea emoțională și socială a copiilor sunt esențiale în evoluția lor, încă de mici copiii trebuie sprijiniți să cunoască care sunt consecințele emoționale și sociale ale comportamentelor.

Poveștile terapeutice sunt o modalitate eficientă care îi ajută pe preșcolari în diverse probleme cu care aceștia se confruntă: emoționale sau comportamentale.

Ce rol joacă poveștile terapeutice în dezvoltarea socio-emoțională a copiilor?

Subiectele acestor povești ajută în dezvoltarea socio-emoțională, având un rol important în educarea preșcolarilor. Obiectivul poveștilor terapeutice este să ajute copilul să își imagineze personajele și acțiunile lor, să se identifice cu acestea și să se conecteze în mod fizic.

Prin intermediul acestor povești copiii vor învăța să ia decizii proprii, să facă diferența dintre bine și rău, vor învăța să-și exprime propriile emoții și sentimente, să își dezvolte încrederea în forțele proprii.

Ce teme abordează poveștile terapeutice și cum îi ajută pe preșcolari în dezvoltarea socio-emoțională?

Temele abordate de poveștile terapeutice sunt teme pe care le întâlnim în viața de zi cu zi a copiilor: teama de abandon, separarea, pierderea, emoții precum furia, rușinea, frica, invidia, gelozia, abuzul, trauma și neglijarea fizică, emoțională, dizabilitățile și diferențele dintre oameni;

Transmiterea de valori morale, înțelegerea propriei persoane, înțelegerea mediului înconjurător, găsirea soluțiilor pentru anumite probleme, învățarea din experiența celorlalți, disciplenarea prin acceptarea regulilor și vindecarea emoțiilor sunt obiective pe care educatoarea le va urmări prin citirea acestor povești.

Datorită diversității individuale și sociale a copiilor din grădiniță educatoarea are rolul de a-și organiza activitățile în așa fel încât acestea să cuprindă și latura socio-emoțională. În grădiniță poveștile terapeutice pot fi introduse în activități precum cele de dezvoltare personală sau de educație pentru societate.

Pentru ca preșcolarii să înțeleagă cât mai bine conținutul poveștii, educatoarea va folosi cât mai des mimica și gesturile, va imita personajul: felul în care vorbesc sau felul în care se simt. Astfel copiii vor învăța și cum să își exprime anumite emoții. Pe parcursul lecturii educatoarea face pauze scurte, pentru a explica cuvintele noi întâlnite sau pentru a afla opinia copiilor.

La vârstele mici jocurile și poveștile sunt activități îndrăgite. Copiii devin foarte atenți atunci când li se citește o poveste, acest lucru o ajută pe educatoare să-și atingă scopul într-un mod cât mai plăcut.

După momentul lecturii, în funcție de subiectul și structura poveștii copiii pot fi implicați în: discuții libere, jocuri de rol, activități artistico-plastice sau activități practice inspirate de tema poveștii, astfel micuții se pot identifica cu personajul și problema prin care acesta trece, astfel educatoarea are prilejul de a pune copiii în contact cu mijloace potrivite prin care aceștia să-și gestioneze emoțiile, să-și stăpânească sentimentele și să-și dezvolte relații pozitive cu cei din jur.

Poveștile terapeutice au puterea de a vindeca, îi ajută pe micuți să se pună față în față cu emoțiile, sentimentele și comportamentele proprii într-o manieră potrivită, facilitând astfel dezvoltarea capacităților de gestionare a problemelor.

Bibliografie:

<https://yozy.ro/povesti-terapeutice/>

<https://www.scoalaromaneasca.ro/2021/04/07/povestile-terapeutice/>

<https://edict.ro/puterea-terapeutica-a-povestilor-in-educatia-si-viata-copiilor/>

ROLUL ȘI IMPORTANȚA COLABORĂRII CU FAMILIA LA GRĂDINIȚĂ

prof. înv. preșcolar Denisa Manolache

Colaborarea dintre grădiniță și familie reprezintă un element esențial pentru dezvoltarea armonioasă a copiilor și pentru atingerea obiectivelor educaționale. Grădinița, ca primă instituție de educație formală, joacă un rol fundamental în formarea valorilor, atitudinilor și comportamentelor copiilor. Totuși, impactul acestor eforturi este amplificat printr-o colaborare strânsă cu familia, care rămâne principalul mediu de dezvoltare al copilului (Epstein, 2001).

Un parteneriat solid între familie și grădiniță contribuie la crearea unui mediu educațional coerent, în care valorile și așteptările sunt armonizate. Prin comunicare constantă și schimb de informații, educatorii pot adapta strategiile didactice în funcție de nevoile specifice ale fiecărui copil. De asemenea, părinții pot sprijini activ procesul educațional acasă, consolidând învățarea formală prin activități informale. Studiile arată că implicarea activă a părinților în educația timpurie este asociată cu performanțe academice mai bune, competențe sociale dezvoltate și un comportament pozitiv al copilului (Fan & Chen, 2001). Prin urmare, o colaborare eficientă poate preveni și rezolva dificultățile comportamentale sau emoționale, asigurând un parcurs educațional stabil.

Studiile arată că implicarea activă a părinților în educația timpurie este asociată cu performanțe academice mai bune, competențe sociale dezvoltate și un comportament pozitiv al copilului (Fan & Chen, 2001). Prin urmare, o colaborare eficientă poate preveni și rezolva dificultățile comportamentale sau emoționale, asigurând un parcurs educațional stabil.

Pentru a consolida relația cu familia, educatorii pot implementa diverse strategii, precum organizarea întâlnirilor periodice, a atelierelor pentru părinți și a evenimentelor comune. Utilizarea tehnologiilor moderne, cum ar fi platformele de comunicare online, poate facilita un dialog constant și accesibil (Hornby, 2011).

Totodată, educatorii trebuie să adopte o atitudine empatică și deschisă față de părinți, valorizând diversitatea culturală și socială a familiilor. Această abordare contribuie la crearea unui climat de încredere reciprocă, esențial pentru succesul colaborării.

Colaborarea cu familia reprezintă un pilon central în educația preșcolară, având un impact semnificativ asupra dezvoltării globale a copilului. Prin eforturi comune, grădinița și familia pot crea un mediu favorabil învățării și dezvoltării, contribuind la formarea unor copii echilibrați și bine integrați social.

Bibliografie:

- 1.Epstein, J. L. (2001). School, family, and community partnerships: Preparing educators and improving schools. Routledge.
- 2.Fan, X., & Chen, M. (2001). Parental involvement and students' academic achievement: A meta-analysis. Educational Psychology Review, 13(1), 1-22.
- 3.Hornby, G. (2011). Parental involvement in childhood education: Building effective school-family partnerships.

CUM CONSTRUIM ÎNCREDEREA ȘI CURIOZITATEA COPILOR

prof.înv.primar Aida Sadaka

Copiii se nasc curioși, vor să atingă, să vadă, să audă și să guste tot ce se află la îndemâna lor. Copiii mici și preșcolari își demonstrează nevoia de a-și înțelege lumea punând multe întrebări „de ce”. Din experiențele lor repetate de a vedea că acțiunile lor le afectează lumea și oamenii din ea, copiii mici încep să se vadă ca fiind capabili și deținând control. Acest lucru îi ajută să se simtă bine cu ei înșiși și să își construiască încrederea în sine.

Când încep școala, copiii încep de obicei cu așteptări mari, dar când văd cum fac lucrurile în comparație cu alții, punctul lor de vedere asupra propriilor abilități se schimbă adesea. Ei învață că sunt buni la unele lucruri și nu atât de buni la altele. Ei văd, de asemenea, cum răspund alți copii și educatori la ceea ce fac. Aceste lucruri influențează încrederea copiilor în abilitățile lor. Ei influențează, de asemenea, cât de dispuși sunt să încerce în situații în care se simt nesiguri.

Modul în care adulții răspund copiilor în timp ce își explorează locul în lume este șablonul lor pentru a rezolva multe probleme provocatoare și dificile mai târziu. Pentru copiii mici, ajută la întărirea sentimentului de sine atunci când adulții semnificativi își hrănesc curiozitatea naturală și demonstrează răbdare și interes.

În anii de școală primară, copiii care sunt brusc mai puțin siguri pe ei înșiși pot avea nevoie de sprijin suplimentar și de încurajare pentru a-și construi un sentiment funcțional de încredere pe care îl pot lua cu ei în adolescență.

Construirea încrederii copiilor le permite să încerce lucruri noi. Le permite să dezvolte abilități de învățare socială și emoțională și să abordeze sarcini noi – chiar și atunci când acestea ar putea fi descurajante sau complet noi. Există multe moduri prin care puteți sprijini dezvoltarea încrederii și a sentimentului de sine a copiilor.

Încurajează și laudă în mod regulat

Lauda este cea mai eficientă atunci când adulții sunt conștienți de cum și când o folosesc. Când lăudați copiii, concentrați-vă pe eforturile și realizările lor. Lauda care este specifică și recunoaște procesele de finalizare a unei activități sau de rezolvare a unei probleme ajută la dezvoltarea învățării și a motivației copiilor. Îi învață ce fac bine. De exemplu, ați putea spune „Ți-ai pus jucăriile atât de frumos”, „Am observat că te străduiești din greu să construiești acel turn de bloc” sau „Ai folosit atât de multe culori strălucitoare în pictura ta”. Copiii pot folosi această învățare atunci când au experiențe similare în viitor.

Copiii auto-motivați tind să rămână mai mult timp la lucruri.

Ei au un sentiment de control asupra a ceea ce fac și sunt mai predispuși să accepte noi provocări. Când copiii simt că își pot atinge obiectivele, se simt bine cu ei înșiși, ceea ce le aduce încredere în sine.

Curiozitatea și încrederea copiilor pot varia în funcție de ceea ce fac și de cum se simt. La fel ca și adulții, ei pot fi motivați să facă unele activități mai mult decât altele. Uneori, copiii pot fi mai puțin motivați pentru că se simt obosiți sau rău sau din cauza temperamentului sau stilului lor personal. Motivația este complexă și poate fi influențată de mulți factori.

Pentru a susține motivația copiilor:

- Oferiți un mediu primitiv și sigur care poate fi explorat în prezența unor adulți caldi, grijulii și de încredere.
- schela învățarea copiilor și reduce treptat implicarea în timp.
- puneți întrebări copiilor, discutați-le prin activități și lauda-le eforturile.
- Amintiți-vă, motivația nu trebuie întotdeauna să fie facilitată de adulți – și copiii pot fi foarte buni să se motiveze reciproc.

Susține stima de sine și optimismul

Stima de sine este o parte importantă a încrederii. A avea o bună stimă de sine înseamnă că copiii acceptă și se simt pozitiv despre ei înșiși. Încrederea nu este doar un individ care se simte bine, ci și să știe că este bun la ceva.

Modalitățile utile pentru copii și tineri de a gândi includ:

- crezând că, dacă încearcă, pot reuși

- găsierea unor modalități pozitive de a face față eșecului care să încurajeze o altă încercare –bucurându-se de învățare de dragul său, concurând cu propria lor performanță – nu cu alții
- a se asigura că obiectivele pot fi atinse prin împărțirea sarcinilor sau responsabilităților mari în pași mici
- știind că pot cere ajutor dacă au nevoie

Încrederea implică a face bine cu dezamăgirea

Toată lumea nu reușește să-și atingă obiectivele uneori – și acesta nu este un lucru rău. Puteți dezvolta capacitatea copiilor de a face față provocărilor atunci când:

- răspunde cu simpatie și încurajare
- ajuta copiii să se concentreze pe ceea ce pot schimba pentru a îmbunătăți lucrurile, în loc să creadă că situația este neschimbabilă sau că este ceva în neregulă cu ei
- provoacă „nu pot” gândirea arătându-le și spunând că crezi în ei și amintindu-le de ceea ce au realizat.

Optimismul recunoaște mai mult ceea ce s-a realizat decât ceea ce lipsește. Se pare că paharul este pe jumătate plin, nu pe jumătate gol. Adulții pot ajuta copiii să se concentreze asupra propriului efort și asupra atingerii obiectivelor personale ca cea mai bună modalitate de a măsura succesul.

Sușține încrederea copiilor

Încrederea se îmbunătățește prin construirea pe mici succese. Puteți susține copiii atunci când:

- explicați că abilitățile se dezvoltă odată cu practica asigurați-vă că obiectivele sunt atinse prin împărțirea sarcinilor sau responsabilităților mari în pași mici schelele învățarea lor și ajutor atunci când este necesar, fără a prelua
- încurajează-i să persiste atunci când nu reușesc imediat
- lăudați efortul, persistența și îmbunătățirea individuală – concentrați-vă mai degrabă pe efortul copilului decât pe rezultat
- recunoașteți ceea ce au făcut bine și nu atât de bine
- aranjați spații sigure și interesante în care sunt liberi să exploreze și să vadă efectele acțiunilor lor
- răspundeți la întrebările lor în mod corespunzător – uneori nu veți ști răspunsul și este în regulă
- pune-le întrebări pentru a-i ajuta să rezolve probleme și să promoveze învățarea ulterioară
- ajutați-i să experimenteze că învățarea este distractivă.

Modificările comportamentale ale copiilor

prof.înv.preșcolar Corina Cenușă

Abordarea comportamentală este fundamentată pe ideea că toate comportamentele adecvate sau inadecvate se învață. Din fericire, orice comportament dorit sau poate fi consolidate, iar un comportament nedorit poate fi modificat: redus sau chiar dezvățat.

Pentru a învața un comportament nou, copilul trebuie să parcurgă mai multe etape. În primul rând, este necesară definirea clară a comportamentului care urmează a fi învățat. Atunci când comportamentul care se dorește a fi învățat este prea complex, înainte de o abordare globală, se poate recurge la descompunerea lui în componente.

De exemplu, pentru a învața cum se mănâncă la masa, copiii trebuie să învețe următoarele componente: întâi se așează la masa, deschid gatuța, scot șervețelul, apoi pachetul cu mâncare și sticla cu apă, desfac folia de pe gustare, mănâncă ușor înclinați deasupra mesei, la sfârșit se șterg cu șervețelul de hârtie și beau apă.

Se poate folosi de către educatoare ghidajul verbal, fizic sau se poate realiza învățarea prin modelare. În procesul de învățare a unui comportament nou, se retrage treptat îndrumarea de către educatori(dacă la început, pentru învățarea unui comportament, este necesară îndrumarea directă și frecventă de către educatori, după învățarea acestui comportament nou învățat în repertoriu trebuie acordate recompense, la intervale neregulate.

Un rol important în această consolidare a comportamentelor revine recompenselor, care sunt consecințe pozitive, crescând astfel probabilitatea de reapariție a acestui comportament.

Sunt mai multe tipuri de recompense precum: alimente, cadouri, bani, aprecieri, încurajări, etc. De regulă, educatorii întăresc prin laudă și apreciere(de exemplu: "este foarte bine cum ai cerut jucăria!") comportamente adecvate ale copiilor. Uneori însă, ei acordă o atenție deosebită unor comportamente inadecvate ale copiilor, întărind social reapariția acestora, chiar dacă nu doresc aceasta. Dacă acele comportamente inadecvate (de exemplu, copilul strigă în timpul activității) au ca funcție obținerea unui plus de atenție din partea educatorului, iar aceasta i-o acorda prin critică și dezaprobare. Probabilitatea reapariției aceluși comportament este mai mare, chiar dacă este vorba de o atenție negativă. Este bine să se știe că pentru a descuraja un comportament inadecvat este important să fie încurajat cel dorit și opus acestuia (de exemplu, se reduce comportamentul unui copil care strigă, încurajându-l atunci când folosește un ton vocal moderat în adresarea către copii și educatoare). Recompensele nu se acordă oricând și oricum. Pentru că acestea să fie eficiente este necesar ca educatorii să respecte un set de reguli de aplicare și anume: să definească specific comportamentul căruia doresc să îi crească durata, frecvența, intensitatea; să identifice care sunt pentru copil recompensele potrivite; să utilizeze recompensele disponibile; să se descrie comportamentul în momentul când se aplica recompense.

(de exemplu: " Primești aceasta față zâmbitoarea pentru că ai adunat jucăriile."); copilul trebuie să-și identifice și să-și autoadministreze recompense; se compară comportamentul înainte și după aplicarea recompensei, pentru a cunoaște efectul ei; se trece de la recompensele aplicate imediat la cele aplicate neregulat, în faza de consolidare a unui comportament.

Mediul de grădiniță influențează modul de manifestare a comportamentului. Unele comportamente apar doar într-un anumit mediu și au anumite consecințe.

- **Bibliografie:**
Piramida cunoașterii, editura Diamant, 2014

Dezvoltarea atenției la vârsta preșcolară

prof. Mădălina Drugă

Atenția este un factor fundamental în procesul de înregistrare și conservare a experiențelor proprii. Aceasta contribuie la orientarea conștiinței și creează condițiile necesare pentru activarea și desfășurarea proceselor psihice implicate în cunoaștere.

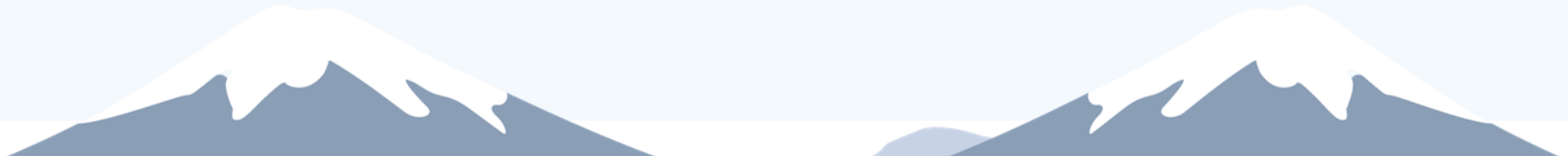
Atenția constituie condiția de bază pentru activitatea de învățare, întrucât ea contribuie la formarea trebuinței de cunoaștere, a deprinderilor de orientare și investigație, de concentrare și pricepere.

La vârsta preșcolară, predomină atenția involuntară, ea fiind constant susținută de curiozitatea naturală a copilului. Aceasta se manifestă atât în interacțiunile copilului cu mediul înconjurător, cât și în fața unor surse care îi stimulează interesul, precum filmele, cărțile ilustrate sau poveștile. Pe măsură ce copilul se dezvoltă, atenția sa trece prin câteva transformări semnificative. Volumul atenției crește, astfel încât copilul devine capabil să urmărească simultan propria activitate și să fie atent și la unele aspectele din jurul său. Acest lucru îl ajută să-și adapteze comportamentul și să participe mai eficient la activitățile desfășurate împreună cu ceilalți. De asemenea, mobilitatea atenției se îmbunătățește, permițându-i să se integreze mai ușor în desfășurarea și dinamica activităților, astfel încât poate să observe un obiect sau un detaliu specific și, în același timp, să asculte explicațiile educatoarei.

În acest context, începe să se manifeste și atenția voluntară, care se dezvoltă mai întâi în timpul jocului și, treptat, se extinde și la celelalte activități ale copilului. Atenția voluntară se formează treptat, pe măsură ce funcțiile reglatoare ale limbajului se dezvoltă. Aceasta este influențată de dorințele și intențiile copilului de a finaliza o activitate. Astfel, preșcolarii mijlocii și mari nu doar că răspund la stimulii externi, dar își pot stabili singuri un scop și se pot autoregla pentru a-l atinge, adesea ignorând alte cerințe și continuându-și acțiunile până când își ating obiectivul. Calitatea noilor mecanisme cognitive se reflectă și în îmbunătățirea concentrării și stabilității atenției. Astfel timpul de concentrare este de 12 minute la preșcolarii mici, de 14-15 minute la cei mijlocii și de 20-25 de minute la preșcolarii mari. Stabilitatea atenției este dependentă și de caracteristicile activității desfășurate, cum ar fi: gradul de adecvare a activității la capacitățile copilului, noutatea și caracterul stimulat și antrenant al acesteia.

În perioada preșcolară se organizează și se dezvoltă atenția complexă, antrenată în activități cu caracter intelectual. Jocul, fiind activitatea de bază a copilului, îi oferă acestuia prilejul unor exerciții de concentrare a atenției în sensul că, în rolul pe care îl deține în joc, el trebuie să urmărească modelul mental pe care-l reproduce. Faptul că jocul conține numeroase momente afective, având un evident rol antrenant, face ca efortul legat de concentrarea și persistența atenției să nu pară dificil.

La preșcolarul de vârstă mijlocie și mare, care a dobândit abilitatea de a-și duce rolul până la capăt și de a-l îmbogăți continuu, atenția se manifestă și prin combinarea spontană a rolului propriu cu cel al partenerilor de joc, ceea ce contribuie la dezvoltarea mobilității și distributivității atenției. În plus, respectarea regulilor jocului impune copilului preșcolar o concentrare mai mare a atenției. Această capacitate de respectare a regulilor se transferă treptat și în alte contexte de activitate, cum ar fi sarcinile educative formale sau relațiile sociale, consolidând mecanismele atenției voluntare.

Stimularea lecturii în rândul preșcolarilor în grădiniță și în familie

prof.înv.primar Andreea Dobrescu

Dezvoltarea dragostei pentru lectură este unul dintre cele mai valoroase daruri pe care le putem oferi unui copil. La vârsta preșcolară, copiii se află într-o etapă de dezvoltare accelerată a limbajului, imaginației și curiozității. Lectura, fie la grădiniță, fie acasă, reprezintă un mijloc esențial prin care aceștia pot învăța, explora și visa.

Importanța lecturii la vârste fragede

Lectura la preșcolari nu se referă doar la abilitatea de a recunoaște litere sau cuvinte. Este o activitate care stimulează gândirea critică, dezvoltarea vocabularului și capacitatea de a înțelege emoțiile și relațiile umane. Poveștile le oferă copiilor un univers bogat de imagini și idei, în care se pot identifica cu personaje și pot descoperi diverse perspective asupra lumii.

De asemenea, studiile arată că lectura timpurie contribuie semnificativ la succesul academic pe termen lung. Copiii care sunt expuși constant cărților dezvoltă abilități de comunicare mai bune, o mai mare empatie și o creativitate crescută.

Lectura în grădiniță: Cum poate ajuta educația formală

Grădinița este mediul perfect pentru a încuraja lectura. Educatorii joacă un rol crucial în a introduce copiii în lumea poveștilor prin activități captivante și interactive:

- **Cititul zilnic al poveștilor:** O poveste citită în fiecare zi devine un moment așteptat de copii. Folosirea unui ton teatral și a gesturilor contribuie la captarea atenției.
- **Biblioteca grupei:** Amenajarea unui colț al lecturii, plin de cărți viu colorate și potrivite vârstei, îi îndeamnă pe copii să exploreze singuri sau alături de colegi.
- **Jocuri pe baza poveștilor:** După ce ascultă o poveste, copiii pot fi încurajați să joace roluri, să deseneze scene sau să-și imagineze finaluri alternative. Aceste activități fac lectura mai interactivă și mai atrăgătoare.

Rolul familiei în stimularea lecturii

- Acasă, părinții au ocazia unică de a face din lectura o experiență plină de iubire și apropiere. Un copil care asociază cititul cu momentele petrecute împreună cu părinții săi va dezvolta o relație pozitivă cu această activitate.

Iată câteva modalități prin care familia poate contribui:

- **Cititul înainte de culcare:** Un ritual simplu și plăcut, care îi ajută pe copii să se relaxeze și să își dezvolte imaginația.

- **Alegerea cărților împreună:** Vizitele regulate la librării sau biblioteci îi oferă copilului libertatea de a-și alege cărțile preferate.
- **Conversațiile despre povești:** Discutarea personajelor sau a întâmplărilor din carte îi ajută pe copii să înțeleagă mai bine mesajele și să își exprime propriile idei.
- **Exemplul personal:** Părinții care citesc frecvent transmit un mesaj puternic despre valoarea acestei activități.

Beneficiile pe termen lung ale lecturii timpurii

Stimularea lecturii în rândul preșcolarilor nu are beneficii doar în copilărie, ci și pe termen lung. Copiii care sunt obișnuiți să citească încă din primii ani:

- Devin mai creativi și mai empatici.
- Își dezvoltă o gândire critică mai bună.
- Au performanțe școlare mai bune, în special la disciplinele care implică abilități lingvistice.

Recomandări de cărți pentru preșcolari

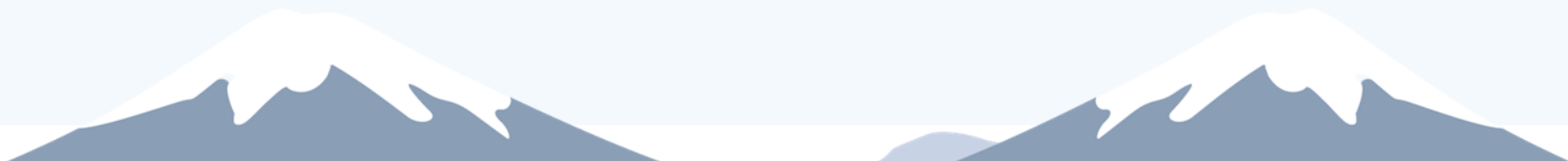
Pentru a face lectura atractivă, este important să alegem cărți potrivite vârstei preșcolare, cu imagini colorate și povești simple, dar captivante. Printre cele mai apreciate titluri se numără:

- „ Omida mâncăcioasă” de Eric Carle
- „ De ce plâng crocodilii?” de Mihai Gruia Sandu
- „ Povestea urșilor panda” de Augusto Monterroso
- Seria „ Povești de noapte bună”

Concluzie

Lectura este cheia care deschide poarta către o lume a cunoașterii, emoției și creativității. Prin eforturile comune ale educatorilor și părinților, putem transforma cititul într-o aventură plină de bucurie pentru preșcolari. Fiecare poveste citită este un pas înainte spre formarea unor viitori adulți curioși, empatici și bine pregătiți pentru viață.

„O carte bună este un prieten care nu te va părăsi niciodată” – iar acest prieten ar trebui să fie prezent în viața fiecărui copil, încă din primii ani.

Rolul jucăriei în jocurile desfășurate în grădiniță

prof.înv.primar Corina Hagiu

Dintotdeauna a existat joaca. Este specifică copiilor și aduce bucurie, motivare și leagă relații. Joaca și jocul sunt sursele principale de învățare în perioada copilăriei mici. Copiii au ocazia de a propune propriile reguli în joacă și de a respecta regulile jocurilor ghidate. Indiferent de situație, elementul principal care stă la baza jocului este **jucăria**. Prin intermediul acesteia copiii descoperă lumea înconjurătoare, iar educatoarea le captează atenția în lumea ludică a activităților didactice.

Joaca cu jucării nu este o simplă ocupație, ci influențează stimularea cognitivă, favorizează dezvoltarea emoțională, având o strânsă legătură cu educația și lumea înconjurătoare a copilului. Literatura de specialitate din ultimile decenii recunoaște rolul acesteia în dezvoltarea copiilor, precum susținerea dezvoltării cognitive, sociale, și afective ale preșcolarului, dar și creșterea motivației pentru comunicare și colaborare.

Jucăria reprezintă un obiect confecționat sau cumpărat, ori găsit în natură, destinat jocului copiilor.

Acestea pot fi: **simbolice** (păpuși, figurine, marionete), **manipulative** (cuburi, forme geometrice, puzzle-uri), **artistice** (acuarele, plastilină, nisip kinetic), **de limbaj** (cărți de joc, jucării cu litere, jocuri de masă), **fizice sau de motricitate grosieră** (triciclete, biciclete, jucării de împingere sau tragere).

Din punct de vedere psihopedagogic, utilizarea jucăriei în cadrul activităților educative are următoarele avantaje:

- dezvoltă motricitatea fină când activitățile presupun coordonarea mâinii, degetelor și ochilor;
- îmbunătățește situația fizică când copilul folosește jucăriile pentru motricitate grosieră: sare coarda, driblează, înalță un zmeu;
- ajută la cunoașterea realității și a mediului înconjurător, atunci când copilul folosește machete cu animale, sistemul solar, habitate etc;
- dezvoltă motricitatea fină prin mânuirea obiectelor de finețe: puzzle sau cuburi etc;
- dezvoltă operațiile gândirii, cum ar fi analiza, comparația sau generalizarea prin jocurile de rol: „De-a doctorul”, „De-a magazinul” etc., și folosirea jucăriilor adecvate acestor tipuri de jocuri;
- stimulează gândirea simbolică și rezolvarea de probleme prin jocurile de masă;

- **stimulează imaginația. Obiectele simple pot căpăta însușiri fantastice, spre exemplu când o coadă de mătură devine cal zburător sau o păpușă poate fi în rolul de copil, mama, educatoare, vânzătoare etc.**
- **dezvoltă limbajul și capacitatea de comunicare prin intermediul cărților de povești, cărților muzicale sau jucăriilor simbolice;**
- **încurajează dezvoltarea sociabilității, jucăriile putând fi și pretextul formării unor prietenii;**
- **favorizează gestionarea propriilor emoții prin crearea relațiilor de atașament față de anumite jucării;**
- **cultivă autoeficacitatea, promovează gestionarea situațiilor specifice jocului cu jucării, dezvoltă simțul umorului.**

Jucăria este un element omniprezent în grădinița de copii, însă în alegerea ei trebuie avut în vedere: să fie potrivită vârstei copiilor, să nu le pună sănătatea în pericol, să fie realizată din materiale calitative și cât mai naturale, să poată fi igienizată, să stimuleze cele cinci simțuri și imaginația copilului, să fie funcțională și interactivă, să aibă funcție educativă.

Scopul jucăriei este de a construi legături între copii și între copii și adulți, de a fi folosite la jocul ghidat, de a facilita interacțiunile și activitățile de învățare, de a oferi suport, afecțiune și educație. Jucăriile favorizate sunt cele care oferă interacțiunea necondiționată a copilului cu adultul și cu alți copii și cele care permit învățarea prin descoperire și stimulează creativitatea, în detrimentul celor electronice care presupun jocul solitar.

- **Bibliografie:**

- Anghelache, Valerica, et colab., *Metodica activităților instructive-educative din grădiniță*, Editura Didactică și pedagogică S.A., București, 2022.

Ce pot învăța copiii cu vârste cuprinse între 3 și 5 ani în învățământul preșcolar?

Prof.înv.preșcolar Mădălina Floroiu

Învățământul preșcolar este cel care se cuprinde vârsta de la 3 la 5 ani. Nu este obligatoriu în majoritatea țărilor și se bazează pe stimularea dezvoltării intelectuale, emoționale și motorii a copilului pentru ca acesta să poată profita de ea atunci când începe învățământul primar (deja obligatoriu) la vârsta de 6 ani. Denumit și educație timpurie, încearcă să dezvolte și să sporească abilitățile copilului și să-l pregătească pentru învățarea pe care va trebui să o facă mai târziu.

Fiecare țară are propriul program educațional, dar în general este un sistem care contribuie la dezvoltarea și procesul de învățare al copilului în mai multe domenii:

- **Emoții**

Copiii învață să-și regleze emoțiile, să rezolve conflicte și să respecte regulile de conviețuire în clasă.

- **Comunicare**

Ei trebuie să dobândească încredere pentru a se putea exprima și a dialoga cu ceilalți. Activitățile desfășurate în clasă încearcă să sporească capacitatea de a asculta și de a comunica.

- **Interes pentru lectura**

Încă nu știi să citească sau să scrie, dar încă din primele etape ale educației copilăriei este vorba de promovarea interesului și a gustului pentru cărți prin citirea la clasă și aducând povești copiilor preșcolari.

- **Dexteritate fizică**

Activitățile psihomotorii și jocurile de mișcare a corpului îi pregătesc să-și cunoască și să-și controleze mai bine corpul și să-i pregătească pentru sport. Sunt activități care îi îmbunătățesc abilitățile de coordonare, control, manipulare și mișcare.

- **Litere și cifre**

Copilul nu este învățat să citească sau să scrie, ci mai degrabă îl pune în contact cu lumea literelor și a limbajului scris. Tot cu numerele și suma pe care o reprezintă.

- **Interes pentru mediu**

Este vorba despre formarea copiilor pentru a învăța despre fenomenele naturale și ființele vii, dobândind în același timp obiceiuri favorabile îngrijirii mediului.

- **Stimulează creativitatea**

Sunt încurajate inițiative pentru ca cei mici să-și folosească imaginația și să o exprime prin muzică, pictură, teatru...

- **Valori**

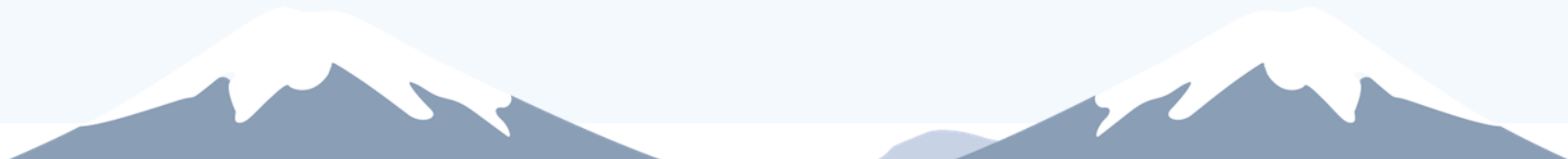
Copiii trebuie să recunoască principiile de bază ale vieții în societate. Ei sunt învățați să acționeze pe baza respectului față de ceilalți, toleranță, empatie, diversitate sau generozitate.

Cum să sprijiniți învățarea copiilor preșcolari acasă

Sprijinul părinților, alături de profesori, este important pentru ca cei mici să continue să învețe noi abilități acasă. Iată câteva recomandări pentru părinții copiilor cu vârste cuprinse între 3 și 5 ani, pentru a urma o dezvoltare adecvată:

- Joacă-te cu copiii tăi pentru a colora imaginile;
- Joacă pentru a identifica numere și litere;
- Învăță-l să-și aștepte rândul;
- Joacă să numere lucruri acasă și pe stradă (mașini, oameni, copaci etc.);
- Învăță-l să nasture, să lege șireturi, să închidă fermoare;
- Consolidază învățarea valorilor precum empatia, împărtășirea, respectul, toleranța;
- Învăță-l să-și identifice și să-și gestioneze emoțiile (cum ar fi frica, frustrarea...);
- Promovează jocurile de echipă în familie și cu prietenii lor;

- **Învață-l cum să se îmbrace și să se dezbrace - își stimulează autonomia încurajându-l să-și ridice și să-și pună deoparte jucăriile, să aibă grijă de lucrurile lui;**
 - **Încurajează creativitatea cu activități cu diferite materiale precum nisip, apă, blocuri, pictură, dans, costume, gătit, plastilină etc;**
 - **Insuflați rutine repetitive, cum ar fi timpul de joacă, ora de baie, ora de cină, ora de culcare;**
 - **Alocați un timp pe zi pentru a face exerciții, a merge, a sări, a alerga, a căuta;**
 - **Ascultă muzică și dansează cu copilul tău. Învață-l să cânte la instrumente muzicale;**
 - **Promovați contactul copilului dumneavoastră cu natura, culege flori, face un picnic;**
 - **Citește-i copilului tău în fiecare zi o poveste, o legendă sau o fabulă sau o poezie.**
- În orice caz, este important să te consulți mereu cu educatorul copilului tău pentru a-l verifica și pentru a afla sugestii de activități de care să te bucuri acasă.**

Copilul, adultul și jocul

prof.înv.primar Ana Maria Magdan

Jocul este o componentă fundamentală a vieții, o punte ce unește copilăria de maturitate și un mijloc prin care se pot explora lumi, idei și emoții. De-a lungul vieții, jocul evoluează, adaptându-se nevoilor, aspirațiilor și responsabilităților fiecărei etape.

Jocul în copilărie: o lume a descoperirilor

Pentru un copil, jocul este mai mult decât o activitate recreativă – este modalitatea principală de a interacționa cu lumea. Prin joc, copiii descoperă reguli, învață să coopereze, își dezvoltă creativitatea și abilitățile sociale. Jocurile de construcție, de rol sau cele de mișcare contribuie la dezvoltarea cognitivă și fizică, pregătindu-i pentru provocările viitoare.

Din perspectiva copilului, jocul nu este niciodată un „timp pierdut”, ci o formă esențială de învățare. De exemplu, atunci când un copil se preface că este doctor, explorator sau profesor, el testează diferite roluri sociale și construiește un univers propriu.

Jocul în viața adultului: un refugiu necesar

La maturitate, jocul pare, pentru mulți, o activitate secundară. Ritmul alert al vieții, responsabilitățile zilnice și stresul reduc spațiul dedicat activităților ludice. Totuși, adulții au nevoie de joc, chiar dacă acesta ia alte forme: sporturi, jocuri video, hobby-uri creative sau activități de relaxare.

Pentru adulți, jocul este o modalitate de a evada din rutina cotidiană, de a-și stimula creativitatea și de a construi relații sociale autentice. Studiile arată că persoanele care includ jocul în viața lor sunt mai fericite, mai relaxate și au o capacitate mai mare de a face față stresului. Jocurile de societate, activitățile sportive sau chiar glumele schimbate cu prietenii devin surse de energie pozitivă.

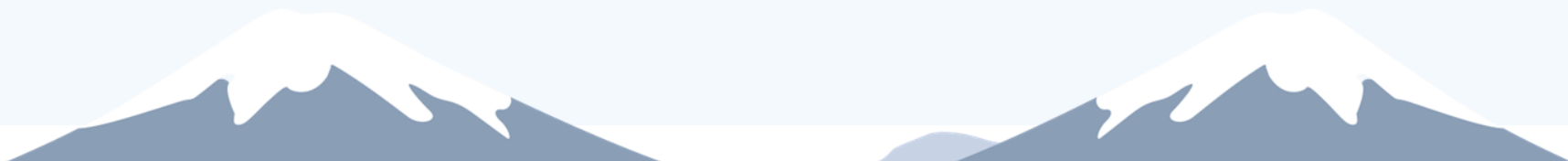
Intersecția dintre copil și adult: jocul ca limbaj universal

Unul dintre cele mai frumoase aspecte ale jocului este că transcende vârsta. Jocul dintre copii și adulți creează conexiuni profunde. Fie că este vorba de un părinte care construiește un castel de nisip cu copilul său sau de un profesor care transformă o lecție într-o competiție amuzantă, aceste momente facilitează comunicarea și întărirea relațiilor.

Când adulții aleg să se joace, ei reînvață să fie spontani, să se bucure de prezent și să exploreze posibilități. Jocul nu înseamnă doar „a coborâ” la nivelul copilului, ci o întrâlnire într-un spațiu comun al imaginației.

Concluzie

Jocul este o formă universală de exprimare, un spațiu sigur în care copilul și adultul pot coexista. Prin joc, redescoperim bucuria vieții, ne cultivăm relațiile și ne reconectăm cu sinele nostru autentic. Indiferent de vârstă, jocul nu ar trebui perceput ca o activitate secundară, ci ca o parte esențială a unei vieți echilibrate și fericite.

De ce nu e bine să ne certăm în fața copilului?

prof.înv.primar Amelia Mitu

Certurile dintre părinți sunt o realitate frecventă în orice familie, însă modul în care se desfășoară aceste conflicte poate avea un impact semnificativ asupra copilului. Atunci când părinții se ceartă în fața micuțului, se pot crea multe tensiuni emoționale care afectează dezvoltarea lui. De ce este important să evităm acest comportament în fața celor mici? Iată câteva motive:

1. Crearea unui mediu de nesiguranță

Copiii au nevoie de un mediu stabil și sigur pentru a se dezvolta corespunzător. Atunci când părinții se ceartă, copilul poate simți teama că ceva rău se întâmplă în familia lui. Conflictele verbale sau agresive pot crea o atmosferă de nesiguranță, iar copilul poate deveni anxios, neliniștit sau chiar depresiv.

2. Învățarea unor comportamente negative

Copiii învață prin observare și imitație. Atunci când ei sunt martorii unor conflicte verbale intense sau comportamente agresive, pot crede că acest tip de interacțiune este un mod normal de a rezolva problemele.

Astfel, riscă să adopte aceste comportamente și în relațiile lor, ceea ce poate duce la dificultăți de socializare și conflicte în viitor.

3. Destructurarea imaginii de familie

Familia este un model esențial în dezvoltarea copilului. Când părinții se ceartă des în fața acestuia, imaginea de unitate și iubire poate fi afectată. Copilul poate începe să aibă neliniști legate de stabilitatea familiei și poate începe să se întrebe dacă părinții îl mai iubesc sau dacă familia sa se va destrăma.

4. Crearea unei bariere emoționale

Atunci când certurile sunt frecvente și intense, copilul poate deveni mai retras emoțional. Frustrarea și durerea pe care le simte în astfel de momente pot duce la o lipsă de încredere în părinți și la dificultăți de comunicare. Acesta poate ajunge să nu mai simtă siguranță în a-și exprima sentimentele și emoțiile, temându-se de reacțiile părinților.

5. Impactul asupra sănătății emoționale a copilului

Conflictele între părinți pot afecta direct sănătatea emoțională a copilului, ducând la stres, anxietate și probleme de comportament. Studiile au demonstrat: copiii care sunt expuși frecvent la conflicte între părinți au șanse mai mari să dezvolte tulburări de comportament, probleme de învățare și chiar dificultăți de adaptare socială.

Cum putem gestiona conflictele? Este normal ca părinții să aibă diferențe de opinie și să treacă prin conflicte, însă modul în care le gestionăm este esențial. Câteva sfaturi pentru a minimiza impactul negativ asupra copilului: Alegeți momentul și locul potrivit: Evitați certurile în fața copilului. Căutați un moment când acesta nu este prezent și unde nu poate auzi discuțiile. Exprimați-vă respectuos: Chiar și în momente de tensiune, este important să ne exprimăm părerile într-un mod calm și respectuos. Părinții pot fi exemple de comunicare asertivă. Recunoașteți greșelile: Dacă ați avut o ceartă în fața copilului, nu ezitați să vă cereți scuze și să explicați situația într-un mod simplu și pe înțelesul acestuia. Promovați soluționarea pașnică a conflictelor: Învățați copilul cum să își exprime nevoile și nemulțumirile într-un mod constructiv, încurajând dialogul și înțelegerea reciprocă.

Certurile în fața copilului pot avea efecte negative pe termen lung asupra dezvoltării emoționale și psihologice a acestuia. Este important ca părinții să înțeleagă că mediul familial trebuie să fie un loc sigur și armonios, iar conflictele trebuie rezolvate cu maturitate și respect. În acest fel, copiii vor învăța să gestioneze emoțiile și relațiile într-un mod sănătos și echilibrat.

Dezvoltarea empatiei la copiii de grădiniță

prof.înv.primar Ana-Maria Gîrbea

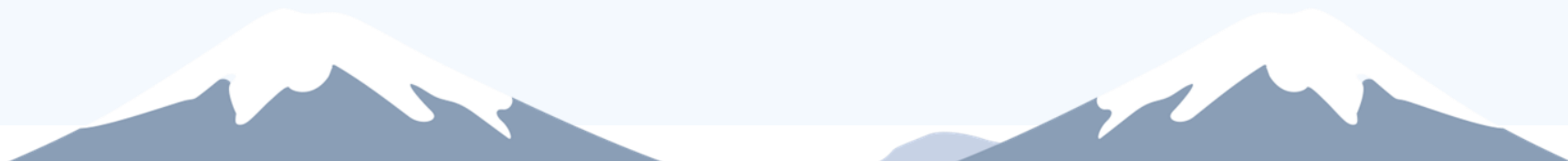
Empatia la copiii de grădiniță este capacitatea de a înțelege și de a împărtăși sentimentele altora. La această vârstă, copiii încep să învețe cum să recunoască și să exprime emoțiile, dar și să răspundă la emoțiile celor din jur.

Cum se dezvoltă empatia la grădiniță?

- **Înțelegerea emoțiilor proprii și ale celorlalți:** La vârsta de 3-5 ani, copiii sunt în plin proces de învățare a identificării și etichetării emoțiilor. Ei pot învăța, prin jocuri și activități, să observe expresiile faciale și comportamentele care semnifică diferite stări emoționale, cum ar fi bucuria, tristețea, furia sau frica.
- **Interacțiunile sociale:** Într-o grădiniță, copiii au multiple ocazii de a interacționa cu alți copii, ceea ce le oferă șansa să învețe despre nevoile și dorințele celor din jur. Jocurile de grup, activitățile de colaborare sau momentele de împărțire a jucăriilor sunt exemple de situații care ajută la dezvoltarea empatiei.
- **Modele pozitive din partea educatoarei:** Educatorii pot modela comportamente empaticе pentru copii. Atunci când un adult arată înțelegere și sprijin față de sentimentele copiilor, aceștia învață cum să răspundă într-un mod similar unii altora.

Cum putem gestiona conflictele? Este normal ca părinții să aibă diferențe de opinie și să treacă prin conflicte, însă modul în care le gestionăm este esențial. Câteva sfaturi pentru a minimiza impactul negativ asupra copilului: Alegeți momentul și locul potrivit: Evitați certurile în fața copilului. Căutați un moment când acesta nu este prezent și unde nu poate auzi discuțiile. Exprimați-vă respectuos: Chiar și în momente de tensiune, este important să ne exprimăm părerile într-un mod calm și respectuos. Părinții pot fi exemple de comunicare asertivă. Recunoașteți greșelile: Dacă ați avut o ceartă în fața copilului, nu ezitați să vă cereți scuze și să explicați situația într-un mod simplu și pe înțelesul acestuia. Promovați soluționarea pașnică a conflictelor: Învățați copilul cum să își exprime nevoile și nemulțumirile într-un mod constructiv, încurajând dialogul și înțelegerea reciprocă.

Certurile în fața copilului pot avea efecte negative pe termen lung asupra dezvoltării emoționale și psihologice a acestuia. Este important ca părinții să înțeleagă că mediul familial trebuie să fie un loc sigur și armonios, iar conflictele trebuie rezolvate cu maturitate și respect. În acest fel, copiii vor învăța să gestioneze emoțiile și relațiile într-un mod sănătos și echilibrat.

Poveștile și jocurile de rol: Poveștile cu personaje care trec prin diferite experiențe emoționale sunt excelente pentru a ajuta copiii să înțeleagă cum se simt ceilalți. Jocurile de rol, cum ar fi „doctorul” sau „familia”, îi ajută pe copii să înțeleagă perspectiva altora și să își dezvolte capacitatea de a răspunde cu sensibilitate la nevoile celor din jur.

Discursul despre sentimente: Este important ca educatoarea să încurajeze copiii să vorbească despre cum se simt și să învețe să exprime emoțiile într-un mod sănătos. De exemplu, în loc să spună „nu fi supărat!”, educatoarea poate întreba „Cum te simți când se întâmplă asta?” și poate ajuta copilul să găsească un mod de a-și exprima emoțiile.

Cum pot fi sprijiniți copiii să devină empatici?

Recompensarea comportamentului empatic: Atunci când copiii sunt atenți la nevoile celor din jur sau își ajută colegii, educatoarea poate să le ofere laude sau recompense pentru a încuraja acest tip de comportament.

Crearea unui mediu sigur: Copiii au nevoie de un mediu în care să se simtă în siguranță pentru a-și exprima sentimentele. Dacă ei observă că nu sunt judecați pentru emoțiile lor, sunt mai dispuși să își manifeste empatia față de ceilalți.

Poveștile și jocurile de rol: Poveștile cu personaje care trec prin diferite experiențe emoționale sunt excelente pentru a ajuta copiii să înțeleagă cum se simt ceilalți. Jocurile de rol, cum ar fi „doctorul” sau „familia”, îi ajută pe copii să înțeleagă perspectiva altora și să își dezvolte capacitatea de a răspunde cu sensibilitate la nevoile celor din jur.

Discursul despre sentimente: Este important ca educatoarea să încurajeze copiii să vorbească despre cum se simt și să învețe să exprime emoțiile într-un mod sănătos. De exemplu, în loc să spună „nu fi supărat!”, educatoarea poate întreba „Cum te simți când se întâmplă asta?” și poate ajuta copilul să găsească un mod de a-și exprima emoțiile.

Cum pot fi sprijiniți copiii să devină empatici?

Recompensarea comportamentului empatic: Atunci când copiii sunt atenți la nevoile celor din jur sau își ajută colegii, educatoarea poate să le ofere laude sau recompense pentru a încuraja acest tip de comportament.

Crearea unui mediu sigur: Copiii au nevoie de un mediu în care să se simtă în siguranță pentru a-și exprima sentimentele. Dacă ei observă că nu sunt judecați pentru emoțiile lor, sunt mai dispuși să își manifeste empatia față de ceilalți.

- **Încurajarea cooperării:** Activitățile care presupun colaborarea, cum ar fi construirea unui puzzle sau realizarea unui proiect împreună, îi ajută pe copii să învețe să își împartă resursele și să țină cont de nevoile celor din jur.

Beneficiile empatiei pentru copiii de grădiniță

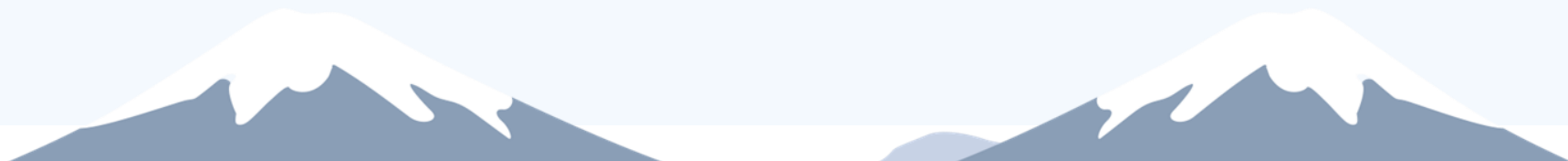
- **Îmbunătățirea relațiilor sociale:** Copiii care învață empatia au mai multe șanse să stabilească relații sănătoase cu ceilalți. Ei vor fi mai înțelegători și vor ști cum să intervină atunci când un prieten se simte supărat sau are nevoie de ajutor.
- **Reducerea comportamentului agresiv:** Empatia îi învață pe copii să recunoască suferința altora și să evite comportamentele agresive sau dăunătoare.
- **Dezvoltarea abilităților de rezolvare a conflictelor:** Copiii empatici sunt mai capabili să își înțeleagă colegii și să găsească soluții la conflictele care pot apărea, ajutându-i să învețe să comunice mai eficient.
- În concluzie, dezvoltarea empatiei în primii ani de viață este esențială pentru formarea unor relații sociale armonioase și pentru dezvoltarea unui comportament pozitiv și respectuos față de ceilalți. Educatorii joacă un rol esențial în ghidarea copiilor în această direcție prin activități și exemple concrete.

Rolul activităților extracurriculare în educația copiilor

prof.înv.primar Mihaela Stan

Educația extracurriculară își are rolul și locul bine stabilit în formarea personalității copiilor. Educația prin activitățile extracurriculare urmărește identificarea și cultivarea corespondenței optime dintre aptitudini, talente, cultivarea unui stil de viață civilizat, precum și stimularea comportamentului creativ în diferite domenii. Începând de la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoștințe punându-i în contact direct cu obiectele și fenomenele din natură.

Scopul activităților extrașcolare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea în activități cât mai variate și bogate în conținut, cultivarea interesului pentru activități socio-culturale, fructificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale. Oricât ar fi de importantă educația curriculară realizată prin procesul de învățământ, ea nu epuizează sfera influențelor formative exercitate asupra copilului. Rămâne cadrul larg al timpului liber al copilului, în care viața capătă alte aspecte decât cele din procesul de învățare școlară. În acest cadru, numeroși alți factori acționează pozitiv.

Exemple de activități extrașcolare:

- **Vizitele la muzee, expoziții, monumente și locuri istorice, case memoriale – organizate selectiv – constituie un mijloc de a intui și prețui valorile culturale, folclorice și istorice ale poporului nostru. Ele oferă copiilor prilejul de a observa obiectele și fenomenele în starea lor naturală, procesul de producție în desfășurarea să, operele de artă originale, momentele legate de trecutul istoric local, național, de viața și activitatea unor personalități de seamă ale științei și culturii universale și naționale, relațiile dintre oameni și rezultatele concrete ale muncii lor.**
- **Spectacolele constituie o formă de activitate extracurriculară în grădiniță, prin care copilul face cunoștință cu lumea minunată a artei. Deși această formă de activitate îl pune pe copil în majoritatea cazurilor în rolul de spectator, valoarea ei deosebită rezidă în faptul că ea constituie o sursă inepuizabilă de impresii puternice, precum și în faptul că apelează, permanent, la afectivitatea copilului sau nu, asupra dezvoltării lor. Excursia ajută la dezvoltarea intelectuală și fizică a copilului, la educarea lui cetățenească și patriotică. Ea este cea care îl reconfortează pe copil, îi prilejuiește însușirea unei experiențe sociale importante, dar și îmbogățirea orizontului cultural științific.**

Prin excursii copiii dobândesc însușirea unor noi cunoștințe. Excursia reprezintă finalitatea unei activități îndelungate de pregătire a copiilor, îi ajută să înțeleagă excursiile nu numai din perspectiva rutinei de zi cu zi ci și ca un act de ridicare a nivelului cultural .

Serbările și festivitățile – Din punct de vedere educativ importanta acestor activități consta în dezvoltarea artistică a copilului precum și în atmosfera sărbătorească instalată cu acest prilej.

Educația de tip outdoor

prof.înv.primar Simona Elena Stoica

Cu siguranța, noua, adulților, ne este dor și ne amintim cu nostalgie de acea libertate deplină pe care am trăit-o la bunici, unde puteam să ne cataram în orice copac, să ne jucăm, să socializăm cu toți copiii, de dimineața până seara, să dam o mână de ajutor la treburile gospodărești, deși mâinile noastre poate că nu erau cele mai "pricepute". Copiii învătă prin joacă; de aceea este important cum și când ne jucăm. Nu am putea, oare, să ne jucăm mereu cu copiii noștri, indiferent că suntem afară, la masă, în timpul unei activități educative sau în momentele dinaintea somnului? Consider că cel mai important este zâmbetul de pe chipul copilului, indiferent de momentul zilei. Răsplata unui cadru didactic vine din bucuria lucrului cu copii fericiți. Susțin cu bucurie aceste activități de tip outdoor întrucât oferă un contact direct cu natura, iar prin raportarea la mediu, prescolarul poate reflecta mult mai ușor asupra mediului înconjurător, facilitând astfel calitatea actului educațional.

Un aspect important al educației outdoor este acela că poate contribui la creșterea nivelului de bunăstare al copilului.

Pe lângă nevoile de bază ale unei persoane, există și o serie de nevoi la care educația outdoor poate răspunde și anume: nevoia de a fi respectat, de a fi inclus social, de a fi activ și responsabil, de a se simți în siguranță. Mediul din interiorul celor patru pereți ai clasei este mai degrabă unul competitiv, în timp ce, acel din afara clasei este unul care permite copiilor să se exprime, să relaționeze cu ceilalți, să colaboreze. Atât educația non-formală cât și educația outdoor pot fi integrate cu succes în educația formală cu scopul de a maximiza efectele procesului de învățământ. În învățământul preșcolar, adevărata muncă a educatoarei este în spatele documentului curricular. Nimic nu poate fi mai provocator din punct de vedere profesional decât a te întrece cu programa de studiu utilizată la grupă, găsindu-i noi înțelesuri, abordări, strategii de aplicare, etc.¹

“Natura e casa noastră, iar în natură suntem acasă.” C. Rovelli

“Nu e destul să știi, trebuie să îți aplici, nu e destul să vrei, trebuie să îți faci!” Goethe

Incursiune în domeniile experiențiale cuprinse în Curriculum-ul preșcolar, exemple de activități care valorifică educația outdoor:

- Drumeții, picnicuri (învățare prin experiențe):

- Drumeții, picnicuri (învatare prin experiențe):
- ***Detectivii naturii, Calator in jurul lumii,***
- ***Vânătoare de comori, etc***
- Jocurile copilăriei / Activități sportive (***Ursul doarme!, Plimba oul!, Mingile saltarete, Sarituri indraznete***)
- Domeniul Limba și comunicare : ***Inceperea unei povesti alegand un obiect din natura (un copac, o floare): Povestea copacilor, (Dacă copacul ar vorbi, ce poveste ar spune?), Povesti la focul de tabara, Gradina cu povești, etc.***
- Domeniul Științe (activitate matematică): (***Numara și potrivește, Forme geometrice, Numaram morcoveii, etc.***)
- Domeniul Științe (Cunoașterea mediului): ***Alimente sanatoase, Experimente haioase, Cum ingrijim plantele?, Legumele-izvor de sanatate, etc***
- Mini ateliere : ***Cooking, Oul de dinozaur, Vase din lut, Atelier de Ikebana***
- Domeniul estetic –creativ: ***Pictura pe pietre, Marul, Ariciul***
- Domeniul Om și societate: ***Oite din popcorn, Borcanelul cu surprize, La florarie, Chipul meu, Colectii de frunze, pietre. etc***

Activitățile outdoor le desfășurăm în funcție de anotimp, eveniment sau fenomenul studiat.

Aceste activitati le planificam la inceputul, pe parcursul sau la sfarsitul unitatii de invatare sau chiar la activitatile de evaluare. Copiii sunt foarte incantati, entuziasmati de astfel de activitati, cadrul didactic trebuie sa fie atat o sursa de impulsione, un bun observator, pedagog, incurajand schimbul de experiente. Gradinita trebuie sa fie un loc unde cei mici vin cu interes, incantare, activitatea didactica va da roade mai bune daca este imbinata cu momente de distractie, detensionare, cu o atmosfera placuta, confortabila, materiale autentice.

Cautand frumosul din natura, acolo gasim simplitatea, zambetul, blandetea, iubirea

A stylized landscape illustration. The background is a light blue gradient. At the bottom, there are dark blue, wavy shapes representing hills or mountains. In the sky, there are several simple line drawings of birds in flight. The text is centered in the middle of the image.

ÎNVĂȚĂMÂNT
PRIMAR

Depășirea barierelor care stau în calea dezvoltării creativității

prof.înv.primar Corina Cernea

Depășirea barierelor care împiedică dezvoltarea creativității la elevii din ciclul primar necesită o abordare complexă care implică atât profesori, cât și părinți. Mai jos sunt câțiva factori care pot reprezenta bariere, împreună cu strategii pentru a le depăși:

1. Frica de greșeală și critica excesivă:

- **Barieră:** Mulți elevi se tem să își exprime ideile din cauza criticilor sau a fricii de a greși.
- **Soluții:** Crearea unui mediu sigur și încurajator, unde greșelile sunt percepute ca o parte firească a procesului de învățare. Lăudarea efortului și procesului, nu doar a rezultatului final. Introducerea jocurilor de rol sau a exercițiilor care încurajează gândirea divergentă.

2. Lipsa de timp și resurse:

- **Barieră:** Un curriculum prea încărcat poate lăsa puțin timp pentru activități creative.
- **Soluții:** Integrarea creativității în activitățile obișnuite: utilizarea desenelor, poveștilor și experimentelor în cadrul orelor de matematică, științe sau limba română. Organizarea de ateliere creative extracurriculare.

3. Abordarea didactică tradițională:

- **Barieră:** Metodele rigide de predare descurajează inițiativa și originalitatea.
- **Soluții:** Aplicarea metodelor interactive, cum ar fi învățarea prin proiecte sau brainstorming-ul. Promovarea colaborării în grupuri mici pentru a încuraja schimbul de idei.

4. Lipsa de motivație:

- **Barieră:** Elevii pot să nu fie motivați să participe la activități creative dacă nu văd valoarea acestora.
- **Soluții:** Legarea activităților de interesele elevilor (muzică, tehnologie, sport). Oferirea de sarcini cu un scop clar și relevant pentru viața lor.

5. Stereotipuri culturale și sociale:

- **Barieră:** Presiunile sociale pot descuraja elevii să gândească diferit sau să exploreze idei noi.
- **Soluții:** Încurajarea diversității ideilor și valorizarea perspectivei unice a fiecărui copil. Prezentarea unor modele de succes care au demonstrat creativitate și inovație.

6. Rolul limitat al tehnologiei:

- **Barieră:** Tehnologia este fie subutilizată, fie utilizată într-un mod care nu încurajează creativitatea.
- **Soluții:** Introducerea aplicațiilor educaționale care stimulează creativitatea, cum ar fi cele de design grafic, muzică sau programare. Utilizarea internetului pentru proiecte de cercetare sau creație colaborativă.

7. Influența negativă a adulților:

- **Barieră:** Părinții sau profesorii pot transmite, involuntar, idei care limitează creativitatea (ex.: „Nu desena așa, nu e corect!”).
- **Soluții:** Sensibilizarea adulților prin cursuri și seminare despre importanța sprijinirii creativității. Implicarea părinților în activități creative alături de copii.

8. Autocontrolul insuficient al elevilor:

- **Barieră:** Copiii mai mici pot întâmpina dificultăți în organizarea propriilor idei.
- **Soluții:** Exerciții care încurajează gândirea structurată, cum ar fi realizarea de planuri pentru povești sau proiecte. Introducerea jocurilor care dezvoltă abilitățile de rezolvare a problemelor.

Prin abordarea acestor bariere într-un mod sistematic și colaborativ, elevii din ciclul primar pot fi încurajați să-și dezvolte creativitatea, contribuind la formarea unor adulți capabili să gândească critic și inovator.

Pasiunile elevilor de vârstă școlară mică

prof.înv.primar Daniela Bănică

Pasiunile elevilor de vârstă școlară mică sunt esențiale pentru dezvoltarea lor armonioasă și influențează modul în care aceștia își construiesc personalitatea, își formează abilitățile sociale și își dezvoltă creativitatea. La această vârstă, copiii sunt curioși și deschiși să exploreze lumea din jurul lor, iar pasiunile pe care le dezvoltă îi pot ajuta să descopere noi interese și talente. Încurajarea acestor pasiuni este vitală, nu doar pentru dezvoltarea academică, ci și pentru crearea unei vieți echilibrate și împlinite.

La vârsta școlară mică, pasiunile reprezintă **interesele puternice** pe care copiii le dezvoltă față de anumite activități sau domenii. Acestea pot varia de la activități artistice precum desenul și pictura, până la sporturi, muzică, lectură, științe sau chiar colecționarea de obiecte.

Elevii își pot manifesta pasiunile prin: **interes și curiozitate**: copiii sunt adesea atrași de activități care le stârnesc curiozitatea.

Ei pot petrece ore întregi explorând un subiect sau o activitate care îi pasionează; **dedicare și perseverență**: o pasiune autentică se manifestă prin dorința copiilor de a petrece timp și efort pentru a-și îmbunătăți abilitățile în acel domeniu, chiar și atunci când întâmpină dificultăți; **entuziasm și bucurie**: pasiunile aduc o mare satisfacție personală și fericire, copiii simțindu-se motivați și entuziasmați de activitățile lor preferate; **creativitate**: pasiunile permit copiilor să își exprime creativitatea, găsind noi moduri de a explora și interpreta lumea din jurul lor.

Pasiunile contribuie la formarea identității proprii, ajutându-i pe fiecare în parte să descopere și să înțeleagă propriile interese și abilități, le oferă acestora oportunitatea de a interacționa cu alți elevi care împărtășesc aceleași interese și le stimulează creativitatea și gândirea critică, ajutându-i să abordeze probleme din unghiuri diferite și să găsească soluții inovatoare.

Totodată, pasiunile pot avea un impact pozitiv și asupra performanțelor academice ale lor. Interesele personale pot fi integrate în procesul de învățare, făcându-l mai relevant și captivant pentru elevi, prin: **motivație și concentrare**: copiii care își dezvoltă pasiunile tind să fie mai motivați și mai concentrați în activitățile școlare, având o atitudine pozitivă față de învățare;

dezvoltarea abilităților de auto-disciplină: practicarea unei pasiuni necesită adesea autodisciplină și determinare, abilități care se pot transfera și în alte domenii ale vieții, inclusiv la școală.

Cultivarea pasiunilor la o vârstă fragedă îi pregătește pe copii pentru viitor, ajutându-i să descopere posibile cariere și să își dezvolte abilitățile necesare pentru succesul profesional.

Cambridge English Qualification – Paper Based or Digital Version?

prof. Ruxandra Florea

One of the most popular English exams for children and adults in Romania is the Cambridge English Qualification. These exams are given on all the six levels – from A1 for the most beginners to C2 for the very highest level of ability. They develop real life English skills and can be used when applying for a job or for a university. On top of that, in Romania most of these tests can be used if students decide to go to an intensive English class or they can also be recognized as a linguistic competency within the Baccalaureate. According to Cambridge English Organization ***“Cambridge English Qualifications are in-depth exams that make learning English enjoyable, effective and rewarding. Our unique approach encourages continuous progression with a clear path to improve language skills. We have qualifications for schools, general and higher education, and business.”***

As the world evolves, so does technology. As a consequence, a new way of taking these exams has been introduced which is the digital version. Children or adults have now the choice of taking the exam papers based or digital in most of the centers.

The main difference between these two formats is that the former has fixed dates and the results are given within 10–15 working days while the latter has flexible exam dates, up to 365 days a year and the results are much faster. However, they both have the same content, task types, length and timing. Moreover, students get results certificates and the preparation stays the same.

Besides the digital format exams, it is now possible to use technology when preparing for the exam even if students decide to study independently or with the help of a teacher. For example, students can use a mobile friendly resource called “Test and Train” which is not free. First they need to create an account and then select the level they need to prepare. They can train with short tasks and they can also boost their confidence with instant feedback on multiple attempts.

Another useful online resource with lots of practice for all the skills – Reading, Listening, Writing, Grammar, Pronunciation, Speaking and Vocabulary is “Activities for learners”. Students can also use it independently or with teachers. The good part of this website is that it gives instant and nice feedback. (<https://www.cambridgeenglish.org/learning-english/activities-for-learners>) Also, students can choose which level they want to work on and the time of activities.

Furthermore, “Write and Improve” is another free online resource that students can use when preparing for the Cambridge Exam. It also gives feedback, but it doesn’t correct everything. However, it shows the missing word, it counts the number of words, it gives feedback at the sentence level and students have also the chance to reedit.

In conclusion, it could be said that both the paper based exam and the digital one have the same content, but the experience has improved and it is different for the digital version.

Bibliography

- “We Help People Learn English and Prove Their Skills to the World.” *Cambridge English*, www.cambridgeenglish.org/#:~:text=Cambridge%20English%20Qualifications%20are%20in,and%20higher%20education%2C%20and%20business. Accessed 8 Dec. 2023.
- “Test&Train | Cambridge English Exams.” www.testandtrain.com, www.testandtrain.com/.
- “Activities for Learners.” Cambridge, www.cambridgeenglish.org/learning-english/activities-for-learners.
- “Write & Improve with Cambridge.” writeandimprove.com, writeandimprove.com/free.

Clasic sau modern în alegerea strategiei didactice de predare?

prof.înv.primar Grațîela Dicu

Într-o lume aflată într-o permanentă schimbare, dominată de puterea informației, demersul didactic însuși este nevoit să se schimbe, să se adapteze la noul stil de învățare al elevilor. De fapt, cel care trebuie să se adapteze este profesorul, aflat în fața unei realități noi, pe care trebuie să o înfrunte prin stabilirea unei strategii didactice care să valorizeze elevul, să îl transforme în subiect activ al procesului său de formare.

Ținând cont de cele menționate, dar și de scopul învățământului, acela de a forma o personalitate aptă să se integreze social, răspunsul întrebării-titlu pare să fie ușor de dedus: strategia didactică modernă este cheia procesului eficient de predare-învățare. În aceste condiții însă, se conturează o altă întrebare: **renunțăm la strategiile aplicate în școala tradițională?**

La aceste întrebări mi-am propus să răspund în acest articol, din dorința de a demonstra că nu întotdeauna ceea ce este **vechi** este și inutil, iar **noul** nu trebuie acceptat sub orice formă.

În ceea ce privește definirea sintagmei **strategie didactică**, literatura pedagogică nu înregistrează întotdeauna un consens. Astfel, unii autori se limitează, în definirea **strategiei**, la enumerarea componentelor ei (obiective, conținuturi, metode, mijloace, tipuri de activitate): **“un anumit mod de combinare a metodelor, procedeeelor, mijloacelor de învățământ, formelor de organizare a învățării”** sau **„expresia unității organice a metodelor, procedeeelor, mijloacelor de învățământ, modurilor de organizare a învățării în derularea lor secvențială pentru atingerea obiectivelor instructiv-educative.”**

Crenguța-Lăcrămioara Oprea, în lucrarea **Strategii didactice interactive**, aduce un plus de informație definițiilor amintite (și altora citate de autoare), punând accentul mai mult pe **resursa umană**: **„Strategia didactică este modalitatea eficientă prin care profesorul îi ajută pe elevi să acceadă la cunoștințe și să își dezvolte capacitățile intelectuale, priceperile, deprinderile, aptitudinile, sentimentele și emoțiile. Ea se constituie dintr-un ansamblu complex și circular de metode, tehnici, mijloace de învățământ și forme de organizare a activității, complementare, pe baza cărora profesorul elaborează un plan de lucru cu elevii, în vederea realizării cu eficiență a învățării.”**

Așadar, importantă devine, în viziunea autoarei, relația dintre profesor și elevi, respectivul **„plan de lucru”** fiind întocmit de dascăl și completat de elevi, în funcție de interesele, dorința lor de cunoaștere și de activitate intelectuală.

Ei își pot manifesta dorința de a lucra independent, de a învăța prin cooperare, pot opta pentru anumite materiale didactice, pentru anumite metode, tehnici de lucru, elemente cosubstanțiale unei strategii didactice. Strategia devine astfel rodul unei activități de colaborare între elevi și profesor, aceasta fiind, de fapt, viziunea postmodernistă asupra conceptului în cauză.

De ce s-a ajuns la o astfel de viziune? De ce nu mai este suficientă transmiterea cunoștințelor ex cathedra și nici atitudinea pasivă a elevului în sala de clasă? S-a constatat și continuă să existe cel puțin două mari **dificultăți** ale învățământului contemporan: diminuarea motivației pentru învățare și lipsa de atractivitate a programului școlar pentru elevi. Ca urmare, în ceea ce privește **strategiile didactice moderne**, acestea s-au orientat astfel încât să aibă în centru elevul, dezvoltarea lui în raport cu propriul potențial.

În cadrul **strategiilor de tip tradițional**, s-a ajuns, cu timpul, la înrădăcinarea unor **prejudecăți** care cu greu pot fi depășite:

- cultul elevului mediu după care dascălul își reglează demersul său didactic;
- obsesia exagerată a profesorului pentru programă;
- neacceptarea achizițiilor moderne în materie de tehnologie didactică;
- tratarea notelor ca indicatori pentru toate virtuțile probate de elevi.

De depășirea lor depinde însă buna desfășurare a procesului instructiv-educativ și atingerea scopului educației, integrarea socială a tinerilor absolvenți. Pentru aceasta, în demersul său didactic profesorul va avea în vedere depășirea **mentalității tradiționale** conform căreia:

- diferențele între elevi sunt mascate, acționându-se asupra lor numai când acestea devin problematice. Din contră, aceste diferențe trebuie studiate și acceptate ca bază de pornire în demersul instructiv-educativ.
- interesele elevului sunt rar apelate;/ elevii vor fi ghidați în sensul urmăririi propriilor interese ;
- activitatea cu întreaga clasă este tipul dominant de activitate didactică;/se au în vedere forme diferite de organizare a activității: pe grupe, în echipe, frontal și individual;
- timpul este considerat inflexibil, urmărindu-se îndeaproape respectarea integrală a programei școlare;/ timpul va fi flexibil, în funcție de nevoile elevilor;
- cadrul didactic direcționează comportamentul elevilor, planifică secvențele, obiectivele instruirii, furnizând în același timp și standardele de evaluare a activității;/cadrul didactic facilitează activitatea independentă a elevilor, aceștia se ajută între ei, asistați în rezolvarea problemelor și acționează împreună cu profesorul pentru a stabili obiective și criterii de activitate;
- se respectă cu strictețe CE trebuie învățat;/respect pentru CINE învață.

Profesorul Ioan Cerghit, în lucrarea sa, *Metode de învățământ*”, la finele unei abordări istorice a metodelor de instruire, conchide că „*astăzi nu se mai poate acționa exclusiv după modelele istoricește constituite*”, argumentându-și afirmația cu faptul că „*pentru școala modernă, metodele tradiționale sau didacticiste, bazate pe comunicarea directă, ex-cathedra, pe argumentarea demonstrațiilor etc., cu toată valoarea lor pozitivă care le-a asigurat un loc binemeritat în istoria școlii, prezintă numeroase neajunsuri și rămâneri în urmă față de cerințele și nivelul la care a ajuns dezvoltarea învățământului.*”

Bibliografie:

- Cerghit, Ioan (coord.), *Perfecționarea lecției în școala modernă*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1983;
- Stanciu, M. *Didactica postmodernă*, Ed. Universității Suceava, 2003;
- Cerghit, Ioan, *Metode de învățământ*, Editura Polirom, Iași, 2006.

Dificultățile de învățare în contextul școlar

prof.înv.primar Florența Protopopescu

Dificultățile de învățare reprezintă un termen generic ce se referă la un grup eterogen de tulburări datorate unor disfuncții minimale ale sistemului nervos central, exprimate prin dificultăți majore în achiziționarea, utilizarea și înțelegerea limbajului, a vorbirii, scrierii, citirii, dificultăți în utilizarea abilităților matematice și a altor abilități sociale; dificultățile de învățare nu trebuie înțelese ca fiind o consecință directă a unor deficiențe mintale, senzoriale, emoționale, comportamentale sau a unor tulburări de atenție, a unor influențe sociale sau de mediu nefavorabile, chiar dacă și aceste condiții și influențe generează la rândul lor probleme în învățare.

Elevii cu dificultăți de învățare prezintă întârzieri semnificative față de nivelul obișnuit al achizițiilor școlare, în raport cu programa și cu cadrul de referință constituit de majoritatea colegilor.

Altfel spus, acești copii prezintă forme de dificultate intelectuală de tip școlar care decurg din discordanța între nivelul intelectual și performanțele școlare, exprimate în însușirea necorespunzătoare a cunoștințelor prevăzute în programele școlare, urmată de un retard școlar. Aceste manifestări nu presupun, cu necesitate, existența unui retard mintal de natură endogenă sau exogenă, ele reprezentând, cel mai adesea, consecințele unei insuficiențe mintale dobândite printr-o stimulare deficitară, fiind net diferențiate de deficiența mintală de structură, de organizare specifică, unde recuperarea are un caracter relativ.

Dificultățile de învățare sunt, de fapt, un termen-umbrelă pentru mai multe tulburări din sfera neurologică. Se consideră că aceste tulburări sunt urmarea unor disfuncții minimale la nivelul creierului care creează probleme în însușirea limbajului, folosirea și înțelegerea lui, a scrierii, citirii, vorbirii, în stăpânirea calculelor matematice, dar și a abilităților locomotorii și sociale.

Chiar dacă dificultățile de învățare pot fi identificate din perioada preșcolară chiar de către familie, există o rezistență a părinților în a admite că problema există și există și speranța că timpul o va rezolva. Așa se face că aceste probleme sunt cel mai adesea identificate la vârsta școlarității atunci când copiii cu dificultăți de învățare trebuie să țină pasul cu ceilalți și nu o pot face. Școala poate deveni un calvar pentru ei, randamentul școlar este scăzut, la fel și stima de sine. În aceste condiții, cu cât mai repede sunt identificate semnele unei dificultăți de învățare, cu atât părinții și specialiștii pot interveni mai repede și copilul poate fi ajutat.

Dislexie. Disgrafie. Discalculie

Fiecare dizabilitate în parte are propriile ei semne. De exemplu, copiii dislexici au dificultăți în a înțelege ce spun ceilalți copii, dificultăți de organizare a limbajului scris sau vorbit; întârziere în vorbire, în exprimarea gândurilor și sentimentelor, în a învăța noi cuvinte și a-și lărgi vocabularul, de a învăța limbi străine sau cântece.

Totodată, copiii cu dificultate de citire obișnuiesc să silabisească, nu înțeleg ceea ce citesc și nu pot trage concluzii pe marginea unui text citit. În plus, le este greu să înțeleagă întrebările care li se pun sau să urmeze indicațiile care li se dau, nu țin minte numere de telefon sau adrese și chiar au probleme în a deosebi stânga de dreapta.

Un copil care are probleme cu scrisul sau scrie ilizibil poate suferi de disgrafie – dificultatea de scriere. Această tulburare îl face pe copil să fie încordat și să apuce în mod stângaci stiloul atunci când este pus să scrie. Alte semne ale disgrafiei includ neplăcerea de a scrie sau a desena, probleme cu gramatica și ortografia, inabilitatea de a pune pe hârtie idei, pierderea interesului la scurt timp după ce este pus să scrie. Lipsa de logică a textului, silabisirea cuvintelor pe măsură ce sunt scrise și omiterea unora în propoziție sunt alte semne prezente la copilul cu disgrafie.

Cât privește discalculia, semnele includ imposibilitatea de a înțelege concepte aritmetice de bază precum fracții, șiruri numerice, numere negative sau numere pozitive. Copiii cu discalculie au dificultăți în a urma pașii în rezolvarea unei probleme de matematică, în a descrie procesele matematice sau a le pune pe hârtie.

Un copil cu cerințe educaționale speciale are nevoie de un program de pregătire individualizat, uneori, și de schimbări la nivelul clasei. De exemplu, acestor copii le ia mai mult timp să rezolve sarcinile școlare, testele, astfel că acestea ar trebui să fie mai puține sau diferite de ale colegilor.

Bibliografie

- “ Dificultăți de învățare în contextual școlar ”, Mogonea Florentin Remus, Ed. Universitaria

Surse

- <https://hotnews.ro/>
- <https://clinicaalegria.ro/>

Valențe formative ale rezolvării problemelor de matematică în ciclul primar

prof.înv.primar Cătălina Cuțar

Rezolvarea problemelor de matematică este principala activitate prin care se poate realiza obiectivul fundamental al matematicii în ciclul primar, acela de a forma gândirea logică a elevilor. Activitatea de rezolvare de probleme are bogate valențe formative în personalitatea elevilor. Ei își valorifică cunoștințele matematice și sunt puși în situația de a descoperi ei însuși modalități de rezolvare, de a descoperi soluția, de a formula ipoteze și apoi de a le verifica, de a face asociații de idei și corelații inedite. Efortul pe care îl face elevul în rezolvarea conștientă a unei probleme presupune o mare mobilizare a proceselor psihice cognitive, volitive și motivațional-afective.

Problemele de aritmetică, fiind strâns legate prin însuși enunțul lor de viață, de practică, dar și de rezolvarea lor, generează la elevi un simț al realității de tip matematic, formându-le deprinderea de a rezolva și alte probleme practice pe care viața le pune în fața lor. Rezolvarea sistematică a problemelor de orice tip sau gen are drept efect formarea la elevi a unor seturi de priceperi, deprinderi și atitudini pozitive care le dau posibilitatea de a rezolva în mod independent probleme, de a compune ei înșiși probleme

Prin conținutul lor, prin tehnicile de abordare și soluționare utilizate, rezolvarea problemelor de matematică conduce la formarea și educarea unei noi atitudini față de muncă, a spiritului de disciplină conștientă, a competiției cu sine însuși și cu alții. Introducerea elevilor în activitatea de rezolvare a problemelor se face progresiv, antrenându-i în depunerea de eforturi mărite pe măsură ce înaintează în studiu și pe măsură ce experiența lor rezolutivă se îmbogățește.

Astfel, odată cu învățarea primelor operații aritmetice (de adunare și scădere) se începe rezolvarea pe cale orală și pe bază de intuiție, a primelor probleme simple. Treptat, elevii ajung să rezolve aceste probleme și în formă scrisă. Un moment de salt îl constituie trecerea de la rezolvarea problemelor simple la rezolvarea problemelor compuse. Varietatea problemelor pe care le rezolvă elevii sporește efortul mental și eficiența formativă a activității de rezolvare a problemelor.

Rezolvarea oricărei probleme trece prin mai multe etape. În fiecare dintre aceste etape, datele problemei apar în combinații noi, reorganizarea lor la diferite nivele ducând către soluția problemei. Este vorba de un permanent proces de analiză și sinteză (prin care elevul separă și reconstituie, desprinde și construiește raționamentul care conduce la soluția problemei), de o îmbinare aparte a analizei cu sinteza, caracterizată prin aceea că diferitele elemente luate în considerație își dezvăluie mereu noi aspecte (analiza) în funcție de combinațiile în care sunt plasate (sinteza).

Procesul de rezolvare a unei probleme presupune deducerea și formularea unor ipoteze și verificarea lor. Dar formularea acestor ipoteze nu este rezultatul unei simple inspirații, ci presupune atât un fond de cunoștințe pe care elevul le aplică în rezolvarea problemelor, cât și o gamă variată de deprinderi și abilități intelectuale necesare în procesul rezolvării problemelor. Diferitele ipoteze (enunțuri ipotetice care ne vin în minte în legătură cu problema pusă) nu apar la întâmplare. Ele iau naștere pe baza asociațiilor, pe baza cunoștințelor asimilate anterior. Cu cât cunoștințele sunt mai profunde, cu atât șansele ca ipotezele care se nasc în mintea elevului îl conduc mai repede la o soluție, cu cât fondul din care sunt alese ipotezele este mai bogat cu atât soluția este mai bună. De aceea, în orice domeniu, capacitatea de a rezolva probleme complexe este condiționată de o solidă pregătire de specialitate, dar și de cultura generală.

În concluzie, în rezolvarea problemelor intervin o serie de tehnici, procedee, moduri de acțiune, deprinderi și abilități de muncă intelectuală independentă. Astfel sunt necesare unele deprinderi și abilități cu caracter mai general cum sunt: orientarea activității mintale asupra datelor problemei, punerea în legătură logică a datelor, capacitatea de a izola ceea ce este cunoscut de ceea ce este necunoscut, extragerea acelor cunoștințe care ar putea servi la rezolvarea problemei precum și unele deprinderi specifice referitoare la detaliile acțiunii (cum sunt cele de genul deprinderilor de calcul)

Bibliografie:

- **Nicolescu B, Petrescu T.C, (2023), Matematica pentru ciclul primar, editura ARS Libri, Costești**
- **Nicolescu B, Petrescu T.C, (2023), Matematica din educația timpurie, editura ARS Libri, Costești**
- **Magdaș, I., (2010), Didactica matematicii în învățământul primar și preșcolar- actualitate și perspective, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca**

Emotivitatea elevilor

prof.înv.primar Corina Jianu

Emotivitatea este un aspect foarte important al dezvoltării elevilor și poate influența performanțele școlare, relațiile sociale și starea de bine generală.

Aspectele cheie sunt următoarele:

1. **Reacții emoționale:** elevii pot experimenta o gamă largă de emoții în timpul procesului educațional, inclusiv bucurie, frustrare, anxietate și entuziasm. Aceste reacții pot afecta capacitatea lor de concentrare și de învățare.
2. **Gestionarea emoțiilor:** aceste abilități sunt esențiale pentru a face față stresului și provocărilor. Elevii care învață tehnici de autoreglare emoțională pot avea mai mult succes în mediul școlar și în viața personală.
3. **Influența mediului:** mediul școlar, relațiile cu colegii și profesorii, precum și suportul oferit de familie joacă un rol crucial în dezvoltarea emoțională a elevilor. Un mediu pozitiv și susținător poate încuraja emoții pozitive și reziliența.
4. **Rolul profesorilor:** cadrele didactice pot influența emotivității elevilor prin modul în care interacționează cu ei, oferindu-le sprijin și feedback pozitiv. Empatia și înțelegerea profesorilor pot ajuta elevii să se simtă în siguranță și valorizați.

5. Intervenții și suport: În cazurile în care elevii se confruntă cu probleme emoționale mai serioase, este important să existe intervenții adecvate, cum ar fi consilierea psihologică sau programe de suport emoțional în școală. Dezvoltarea emoțională este un proces complex și continuu, dar cu sprijinul potrivit, elevii pot învăța să își gestioneze emoțiile și să își îmbunătățească calitatea vieții.

Pe termen lung, emotivitatea poate avea un impact semnificativ asupra performanțelor școlare, prin influențarea directă a rezultatelor academice. Elevii emotivi pot avea dificultăți în interacțiunile sociale, ceea ce poate duce la izolare sau conflicte cu colegii. Dezvoltarea abilităților emoționale ajută la construirea și menținerea relațiilor sănătoase. Gestionarea inefficientă a emoțiilor poate contribui la probleme de sănătate mentală, cum ar fi depresia și anxietatea. Intervențiile timpurii și sprijinul adecvat sunt esențiale pentru prevenirea acestor probleme.

Tipuri de compuneri

prof.înv.primar Oana Alexandru

Forma cea mai simplă de compunere este reproducerea orală a unui text auzit sau citit. Alcătuirea compunerii pe bază de texte presupune stabilirea unui plan, în care să fie înregistrate momentele principale ale acțiunii, dacă textul respectiv este o narațiune, sau tablourile, când textul aparține liricii sau prozei peisagistice.

Rezumatul înseamnă prezentarea pe scurt, în forma orală sau scrisă, a conținutului unei opere literare.

Elaborarea rezumatului implică delimitarea fragmentelor și sintetizarea conținutului lor sub formă de idei principale. Ideile principale pot fi formulate în mai multe variante, în funcție de experiența elevilor în acest tip de activitate, de natura textului literar:

- sub formă de desene (clasa I);
- sub formă de întrebări (cea mai ușoară formă de elaborare a ideilor principale);
- sub formă de titluri (texte descriptive);
- sub formă de propoziții enunțiative (texte narative);

- sub formă de citate.

Amplificarea ideilor principale duce la realizarea rezumatului.

Compuneri orale pe baza unei ilustrații sau a unui șir de ilustrații s-au realizat și în perioada preșcolară. În ciclul primar elevii sunt capabili să stabilească legături între secvențele reprezentate de ilustrații, respectiv să completeze golurile între o ilustrație și alta.

Benzile desenate se adresează, aproape exclusiv, copiilor și tinerilor. Sunt formate din text scurt, esențial, plasat în „baloane” și imagini. Compunerea pe bază de benzi desenate are, întotdeauna, un caracter narativ.

Compunerile după un plan dat presupun experiența unor sugestii sub formă de idei. Rolul de a formula planul de idei îi revine învățătorului.

Compunerile pe baza unor cuvinte de sprijin propun elevilor să lucreze pe baza unui suport lingvistic dat de către învățător: cuvinte comunicate în ordinea prevăzută să apară în text.

Compunerea cu început dat se caracterizează printr-un mare grad de independență oferit elevilor. Lor li se dă începutul compunerii urmând să continue într-o direcție presupusă sau inventată de ei.

Compunerile narative în care se introduce dialogul se bazează pe experiența personală a elevilor, pe lecturi sau pe capacitatea lor de a inventa. Învățătorul va explica elevilor că, pe lângă prezentarea unei întâmplări, în compunere va fi utilizat, în mod obligatoriu, dialogul.

Compunerea liberă presupune dreptul acordat elevilor în alegerea subiectului compunerii și în modul de tratare a acestuia. Elaborarea unei compuneri libere se bazează pe două premise fundamentale:

- - să beneficieze de un volum de cunoștințe de care să se folosească în compunere;
- - să aibă capacitatea de a-și elabora, oral și scris, ideile.

Realizarea unei compuneri libere parcurge următoarele etape:

- - pregătirea informațională (inventiunea);
- - elaborarea planului de idei;
- - redactarea compunerii;
- - analiza compunerilor.

Compunerile – corespondență:

- Biletul – este forma cea mai simplă de comunicare scrisă.
- Telegrama – transmite o informație în cuvinte puține.

- Scrierea cărților poștale ilustrate cuprinde salutări transmise dintr-o localitate, unde cineva se găsește în trecere sau pentru un interval de timp mai mare.

Scrisoarea poate fi scrisoarea familiară sau scrisoarea amicală. Prima vizează membrii familiei expeditorului, iar cea de-a doua – prietenii de stradă, de bloc sau colegii de școală ori de clasă. Este un text prin care se comunică informații.

Etapele elaborării unei compuneri:

- Când realizăm o compunere, trebuie să respectăm următoarele indicații:
1. Citiți cu atenție titlul sau cerința temei, până la deplină înțelegere a înțelesului fiecărui cuvânt, precum și a enunțului complet.
 2. Gândiți-vă intens ce cunoștințe puteți folosi în această compunere – cunoștințe dobândite prin: experiența personală, lecturi, studiu, informații radio-tv.
 3. Alegeți din cunoștințele potrivite cu tema, pe cele mai interesante și mai semnificative.
 4. Ordonați cunoștințele alese într-un plan de idei, într-o ordine logică.
 5. Alcătuiți planul compunerii, distribuind ideile în: introducere, cuprins, încheiere și proporționați părțile compunerii.
 6. Realizați compunerea, dezvoltând ideile din plan și păstrând armonia între titlul și conținut, precum și între părțile compunerii.
 7. Recitați cu atenție compunerea și corectați eventualele greșeli.
 8. Citiți de cel puțin două ori compunerea, cu voce tare, eventual în fața oglinzii. Supravegheați-vă intonația, mimica, ținuta.

Indubitabil, orele de compunere oferă condiții optime pentru punerea elevilor în situația de a exersa, în mod sistematic, actul. Rod al unor activități independente și de creație ale elevilor, rezultat al unui efort intelectual propriu, compunerile contribuie plenar la formarea capacităților și deprinderilor de exprimare fluentă, corectă, coerentă-verbală și în scris.

Bibliografie:

- 1. Crăciun Corneliu, Metodica predării limbii române în învățământul primar, Editura Emia, Deva, 2002;
- 2. Gherghina Dumitru, Aproape totul despre compunerile școlare, Editura „Didactica Nova”, Craiova, 2005;
- 3. Nută Silvia, Metodica predării limbii române în clasele primare, Editura Aramis, București, 2002.

Impactul pauzelor și recreațiilor asupra performanței academice a elevilor

prof.înv.primar Ellery Radu

Pauzele și recreațiile au un rol important în viața elevilor, influențând nu doar starea lor de bine, ci și performanța academică. Studiile din domeniul psihologiei educaționale arată că perioadele de repaus între sesiuni de învățare intense sunt importante pentru procesarea informațiilor, reducerea stresului și îmbunătățirea performanței școlare.

Rolul pauzelor în procesul de învățare

Învățarea eficientă presupune alternarea perioadelor de concentrare intensă cu momente de relaxare. Astfel, pauzele scurte permit creierului să consolideze informațiile asimilate. Totodată, pauzele între sesiuni de studiu facilitează memorarea pe termen lung. Creierul are nevoie de timp pentru a organiza și stoca informațiile.

Recreațiile și sănătatea mintală a elevilor

Recreațiile oferă elevilor ocazia de a-și reduce stresul acumulat în timpul orelor de curs. Astfel, activitățile fizice și interacțiunile sociale din timpul pauzelor sunt necesare în programul școlar al oricărui elev. De asemenea, copiii care beneficiază de pauze active (jocuri, sporturi ușoare) prezintă o mai bună capacitate de concentrare la revenirea în clasă. Socializarea în timpul recreațiilor îmbunătățește abilitățile de comunicare și colaborare, esențiale pentru succesul școlar și dezvoltarea personală.

Impactul activității fizice asupra performanței academice

Exercițiile fizice din timpul pauzelor stimulează circulația sângelui către creier, ceea ce îmbunătățește atenția, memoria și viteza de procesare a informațiilor. Elevii care participă la activități fizice moderate în pauze au rezultate mai bune la testele de matematică și citire. Activitatea fizică contribuie la dezvoltarea unor abilități cognitive precum planificarea, rezolvarea de probleme și gândirea critică.

Durata și structura optimă a pauzelor

Durata și structura pauzelor sunt factori cheie pentru maximizarea beneficiilor. O pauză de 10-15 minute după 45-50 de minute de învățare intensă este ideală pentru menținerea unei performanțe constante. Pauzele scurte și frecvente sunt mai eficiente decât pauzele lungi și rare, deoarece mențin creierul într-o stare optimă de funcționare.

În concluzie, recreațiile și pauzele nu sunt doar momente de relaxare, ci instrumente fundamentale pentru învățare.

Elevii care au parte de pauze structurate și activități adecvate în timpul acestora prezintă o concentrare mai bună, o atitudine pozitivă față de școală și rezultate academice superioare.

Bibliografie:

- <https://publications.aap.org/pediatrics/article/131/1/183/30893/The-Crucial-Role-of-Recess-in-School?autologincheck=redirected>
- <https://publications.aap.org/pediatrics/article-abstract/123/2/431/69382/School-Recess-and-Group-Classroom-Behavior?redirectedFrom=fulltext>

Tema pentru acasă

prof.înv.primar Ellery Radu

Temele pentru acasă reprezintă o parte esențială a procesului educațional, având rolul de a consolida cunoștințele dobândite în timpul orelor de curs. Deși uneori sunt percepute ca o povară de către elevi, acestea oferă numeroase beneficii atât pe termen scurt, cât și pe termen lung.

Unul dintre cele mai evidente beneficii ale temelor pentru acasă este consolidarea cunoștințelor. Prin exerciții suplimentare, elevii au ocazia să își revizuiască și să aplice conceptele învățate, ceea ce ajută la întărirea memoriei și la o înțelegere mai profundă a materiilor studiate.

Temele pentru acasă îi învață pe elevi să își organizeze timpul și să își planifice activitățile. Această abilitate este esențială nu doar în cadrul educațional, ci și în viața profesională, unde gestionarea timpului devine crucială.

Realizarea temelor pentru acasă îi ajută pe elevi să devină mai independenți. Aceștia învață să își rezolve problemele fără a depinde constant de ajutorul profesorilor sau al colegilor, cultivându-și astfel încrederea în propriile abilități.

Temele pentru acasă pot servi ca un mijloc de comunicare între elevi și părinți. Atunci când părinții se implică în procesul de învățare, ajutându-și copiii cu temele, se creează o legătură mai strânsă și se poate monitoriza progresul școlar al copiilor.

Studiile au arătat că elevii care își finalizează temele pentru acasă au rezultate mai bune la teste și examene. Aceasta se datorează nu doar cunoștințelor dobândite, ci și dezvoltării unei discipline academice care le va fi utilă pe parcursul întregii vieți.

Temele pentru acasă pot fi considerate un antrenament valoros pentru minte, similar cu modul în care sportivii își antrenează corpul pentru a performa la cel mai înalt nivel.

Iată câteva beneficii ale temelor pentru acasă, privite prin această lentilă:

Exercițiu regulat:

La fel cum sportivii se antrenează constant pentru a-și îmbunătăți abilitățile fizice, temele pentru acasă oferă oportunitatea de a practica și de a aprofunda cunoștințele, ajutând la dezvoltarea abilităților cognitive.

Progres gradual: În sport, progresul se acumulează treptat, prin efort și perseverență. La fel, prin realizarea temelor, elevii pot observa o îmbunătățire treptată a abilităților de învățare și a cunoștințelor.

Concentrare și disciplină:

Antrenamentele sportive necesită concentrare și disciplină, la fel cum temele necesită atenție și dedicare. Ambele activități ajută la dezvoltarea acestor trăsături esențiale.

Feedback și ajustări:

Sportivii primesc feedback de la antrenori pentru a-și îmbunătăți performanța. În mod similar, profesorii oferă feedback asupra temelor, ajutând elevii să își corecteze greșelile și să învețe din ele.

Obiective și motivație:

Motivația poate varia de la dorința de a obține note bune, la presiunea din partea profesorilor sau părinților. Unii elevi pot fi mai puțin motivați, ceea ce le afectează performanța. Atât în sport, cât și în educație, stabilirea de obiective clare și motivarea de a le atinge sunt esențiale pentru succes. Temele pot fi considerate ca pași spre atingerea unor obiective mai mari, cum ar fi examenele sau proiectele finale.

Rezistență la stres:

Antrenamentul fizic ajută la construirea rezistenței și la gestionarea stresului. La fel, realizarea temelor poate ajuta elevii să învețe cum să gestioneze presiunea și să își organizeze timpul.

Colaborarea și feedback-ul:

În sport, echipele colaborează și își oferă feedback reciproc. Deși temele pot fi activități individuale, elevii pot discuta despre ele și pot învăța unii de la alții, ceea ce îmbunătățește procesul de învățare.

În concluzie, compararea temelor pentru acasă cu antrenamentul fizic este o metaforă potrivită care subliniază importanța educației și a dezvoltării personale. Prin abordarea temelor cu aceeași seriozitate cu care un sportiv abordează antrenamentele, elevii pot obține rezultate semnificative în parcursul lor educațional.

Deci, iată că atât temele pentru acasă, cât și antrenamentele sportive sunt activități esențiale în dezvoltarea tinerilor, fiecare având roluri și beneficii specifice. Ambele necesită un angajament serios și pot contribui semnificativ la formarea caracterului și abilităților necesare pentru succesul în viață.

Scriitori în devenire – primii pași în elaborarea compunerilor

prof.înv.primar Miu Amelia

Compunerile, pe lângă rolul evident pe care îl au în formarea capacității de exprimare a elevilor, contribuie și la formarea lor intelectuală, morală și estetică. Întrucât vizează trăsături individuale, atât ca premise, cât și ca finalități, această activitatea constituie unul dintre cele mai complexe tipuri de activitate din cadrul disciplinei de limba și literatură română, necesitând o abordare personalizată.

Activitățile de compuneri contribuie la:

- exprimarea elevilor atât în formă orală, cât și scrisă;
- dezvoltarea cognitivă;
- consolidarea identității personale.

Formarea și dezvoltarea capacităților de elaborare a compunerilor este un proces de lungă durată. Acesta este precedat de activități menite să le dezvolte achiziții importante în vederea susținerii și acestui proces pe mai departe, iar câteva exemple de activități sunt: elevii învață să înlănțuie cuvintele în propoziții, să formuleze propoziții clare și corecte din punct de vedere gramatical, să desfășoare ideile în succesiunea lor logică.

Pentru a avea succes și nu necesită implementarea unor activități de remediere, respectarea și asigurarea că toate aceste etape sunt îndeplinite este crucială. Ulterior, prin analiza și imitarea modelului de compunere primit de la învățător, de către elev, pentru a descoperi și a învăța organizarea internă a unui text, ca mai apoi să ajungă să redacteze un text (o compunere) în mod independent.

În activitatea didactică din ciclul primar s-au dezvoltat mai multe tipuri de compuneri, care se diferențiază în funcție de mai multe criterii: de materialul pe baza căruia se va elabora compunerea (tablou, șir de ilustrații, benzi desenate, planul de idei etc), în funcție de gradul de independență al copiilor.

Reproducerea orală a unui text auzit sau citit reprezintă cea mai simplă formă de compunere, dependența elevului față de text fiind una foarte mare, dar lasă loc unei note personale față de cele auzite sau citite, prin posibilitatea introducerii unor elemente cu caracter explicative, exprimarea unei opinii personale și alte câteva elemente cu caracter personal.

În momentul alcătuirii compunerilor pe baza unor texte citite, este necesară stabilirea unui plan, care este format din idei principale, pe care elevul le va redacta în propoziții sub formă de propoziții enunțative, interogative sau titluri.

De asemenea, când este momentul ca elevul să capete mai multă independență, compunerile se pot realiza sub formă de șir de ilustrații, constituind planul de idei pe care elevul să îl dezvolte în urma reflecției asupra imaginilor. Aceste ilustrații nu sunt materialul lingvistic concret de care elevul să se folosească ca în cazul compunerilor pe baza textului citit. Acestea doar sugerează, iar școlarii își găsesc în mai mare măsură posibilitatea de exprimare.

În concluzie, putem observa cum aceste elemente, la prima privire relativ simplă, joacă un rol foarte important în evoluția școlarului, deoarece fiecare etapă îi facilitează dezvoltarea competențelor necesare în vederea exprimării libere și a formării lor intelectuale.

Bibliografie:

- **Corneliu Crăciun, Metodica predării limbii române în învățământul primar , ediția a VII – a, editura Emia**

Comunicarea didactică

prof.înv.primar Oana Silvia Dobrescu

Comunicarea didactică reprezintă fundamentul procesului educațional, fiind canalul prin care informațiile sunt transmise, ideile sunt schimbate și învățarea este facilitată între cadrele didactice și elevi sau studenți. Prin natura sa, comunicarea didactică este o formă de interacțiune socială care se manifestă într-un context educațional specific, având drept scop principal formarea și dezvoltarea competențelor cognitive, afective și psihomotorii ale cursanților.

Caracteristicile comunicării didactice:

Bidirecționalitatea: Comunicarea didactică nu este un proces unidirecțional în care profesorul transmite informații elevilor. Ea presupune un schimb continuu de mesaje între profesor și elevi, feedback-ul fiind esențial pentru a asigura înțelegerea și asimilarea informațiilor

Claritatea și concizia: Mesajele transmise în cadrul comunicării didactice trebuie să fie clare, concise și ușor de înțeles pentru destinatari. Profesorul trebuie să adapteze limbajul și stilul de comunicare în funcție de nivelul de înțelegere al elevilor, evitând jargonul tehnic sau termeni neclari.

Adaptabilitatea: Profesorul trebuie să fie capabil să își ajusteze strategiile de comunicare în funcție de nevoile, interesele și capacitățile fiecărui elev. Aceasta presupune o bună cunoaștere a auditoriului și o flexibilitate în utilizarea diferitelor metode și tehnici de predare.

Implicarea emoțională: Comunicarea didactică eficientă implică o componentă emoțională, în care profesorul reușește să creeze un climat pozitiv, motivant și încurajator pentru învățare. Aceasta ajută la stabilirea unei relații de încredere și respect reciproc între profesor și elevi.

Comunicarea didactică joacă un rol crucial în succesul procesului de învățământ. Printr-o comunicare eficientă, profesorii pot facilita învățarea. O bună comunicare ajută elevii să înțeleagă mai bine conținutul lecției, să își clarifice neclaritățile și să își dezvolte gândirea critică. De asemenea se poate crea un mediu de învățare pozitiv prin care profesorii care comunică deschis și empatic cu elevii contribuie la formarea unui mediu de învățare în care aceștia se simt confortabil să își exprime ideile și să participe activ la procesul educațional.

Studiile arată că o comunicare didactică eficientă poate duce la o creștere a motivației și performanțelor academice ale elevilor.

Comunicarea didactică este esențială pentru un proces educațional de succes. Prin adoptarea unor strategii eficiente de comunicare, profesorii pot contribui semnificativ la dezvoltarea cognitivă și emoțională a elevilor, creând un mediu de învățare stimulat și incluziv. O bună comunicare didactică nu doar că facilitează transferul de cunoștințe, dar și consolidează relațiile interpersonale, esențiale într-o comunitate educațională sănătoasă și productivă.

Copilul anxios, un elev ce necesită atenție

consilier școlar Iuliana Benghia

În termeni generali, anxietatea se traduce printr-un disconfort la nivelul corpului și stării psihice a copilului, care poate trece neobservat de către familie sau în mediul școlar. Deseori, starea de anxietate este subestimată, poate pentru faptul că adulții sunt foarte atenți la comportamentul copilului, la manifestările lui externe și mult mai puțin la totalitatea aspectelor ce pot conduce la o apreciere corectă și globală a stării sale de sănătate psihică: emoții, comunicare, limbajul corporal, relaționarea cu egalii/adulții, gândurile sau particularitățile jocului.

Este foarte important ca familia (părinții și îngrijitorii), urmată de școală în paralel, să poată identifica foarte clar acele aspecte care cuprind manifestări ale simptomatologiei anxioase la elevi. Aceste aspecte cuprind:

Manifestări cognitive: fobiile, considerate ca frici iraționale față de obiecte ce nu constituie pericole reale și în fața cărora copilul nu se poate liniști: animale, anumite situații, frica legată de școală, de germe și boli, etc. Obsesiile, care reprezintă acele gânduri care se impun gândirii copilului și pun stăpânire pe acesta, iar tensiunea psihică, enormă de altfel, se cere a fi eliberată prin comportamente de tip compulsiv (ritualuri, ceremonii, rutine rigide), în scopul detensionării.

Manifestări comportamentale: printre manifestările ce ascund adesea un fond anxios sau stări anxiogene se află și exploziile de furie, impulsivitatea și irascibilitatea. Copilul reacționează în fața unor situații neplăcute sau dureroase cu aceste comportamente, urmate de vinovăție, disperare, iar acestea stârnesc de obicei reacții negative din partea adulților, întărind comportamentul, deoarece copilul nu este înțeles în adevăratele sale nevoi, drept urmare comportamentul lui va continua ori chiar se poate intensifica. Starea de agitație psihomotorie, hiperactivitatea și deficitul atențional, precum și ticurile, pot ascunde și ele o stare de anxietate profundă a copilului legată de numeroase aspecte din viața de familie sau de la școală.

Manifestările somatice: anxietatea copiilor, atât a celor mici, cât și a școlărilor de diferite vârste se manifestă foarte des prin trăsături somatice, care de regulă, nu au nicio cauză organică. Acestea pot fi: tulburări ale somnului, tensiune musculară sau simptome hipocondrice: frici despre propriul corp, boli și suferințe aparente, cu scopul de a ascunde frici interne inconștiente.

Manifestări psihosociale: în funcție de modalitatea de relaționare cu cei din jur, copiii pot manifesta inhibiție, închizându-se în sine ori retrăgându-se din jocuri, activități care altă dată le generau plăcere și interes ori pot avea comportamente evitante, nedorind să înfrunte situații anxiogene sau chiar pot avea episoade de dependență axioasă, ce corespund tiparului de atașament anxios al copilului.

Manifestări comportamentale: printre manifestările ce ascund adesea un fond anxios sau stări anxiogene se află și exploziile de furie, impulsivitatea și irascibilitatea. Copilul reacționează în fața unor situații neplăcute sau dureroase cu aceste comportamente, urmate de vinovăție, disperare, iar acestea stârnesc de obicei reacții negative din partea adulților, întărind comportamentul, deoarece copilul nu este înțeles în adevăratele sale nevoi, drept urmare comportamentul lui va continua ori chiar se poate intensifica. Starea de agitație psihomotorie, hiperactivitatea și deficitul atențional, precum și ticurile, pot ascunde și ele o stare de anxietate profundă a copilului legată de numeroase aspecte din viața de familie sau de la școală.

Manifestările somatice: anxietatea copiilor, atât a celor mici, cât și a școlărilor de diferite vârste se manifestă foarte des prin trăsături somatice, care de regulă, nu au nicio cauză organică. Acestea pot fi: tulburări ale somnului, tensiune musculară sau simptome hipocondrice: frici despre propriul corp, boli și suferințe aparente, cu scopul de a ascunde frici interne inconștiente.

Manifestări psihosociale: în funcție de modalitatea de relaționare cu cei din jur, copiii pot manifesta inhibiție, închizându-se în sine ori retrăgându-se din jocuri, activități care altă dată le generau plăcere și interes ori pot avea comportamente evitante, nedorind să înfrunte situații anxiogene sau chiar pot avea episoade de dependență axioasă, ce corespund tiparului de atașament anxios al copilului.

Identificarea acestor aspecte este foarte importantă, întrucât la nivel informațional, se poate face diferența între anxietatea pasageră și anxietatea clinică, aceasta din urmă necesitând evaluare psihologică și intervenție specializată, adesea chiar și tratament farmacologic.

Ce putem face în fața anxietății copilului? Deoarece anxietatea poate avea multiple cauze, este extrem de utilă identificarea acestora. În unele cazuri, simpla lor detecție și îndeplinirea nevoilor copilului, acasă sau în contextul școlar, are efecte pozitive. În alte situații, există anumite strategii ce se pot utiliza pentru restabilirea echilibrului, siguranței și stării de bine a copilului. Această stare de confort va depinde de implicarea tuturor adulților responsabili din viața copilului și de utilizarea unor resurse personale în munca cu copilul, precum răbdarea, grija, înțelegerea, toleranța, încrederea sau empatia, dar și perseverența și claritatea.

Printre strategiile des utilizate în ameliorarea stărilor anxioase ale copiilor putem utiliza: întărirea pozitivă a comportamentelor, validarea emoțională, modelarea comportamentelor pozitive și așteptate de la copil, exercițiile de relaxare și detensionare corporală, desensibilizarea sistematică în fața stimulilor anxiogeni, strategii de rezolvare a problemelor, comunicarea asertivă, dar și tehnicile de arteterapie, terapia prin joc și mișcare, conectarea cu natura prin sport și plimbări, tehnicile de atenție conștientă în prezent (mindfulness pentru copii), jocul de rol sau poveștile terapeutice.

În final, este indispensabil ca familia și școala să se constituie într-o echipă în ceea ce privește identificarea și intervenția asupra anxietății, ceea ce ar reduce semnificativ starea de rău a copilului, i-ar spori încrederea în sine și l-ar ajuta să își depășească fricile, formându-și astfel noi abilități pentru viață.

Copilul supradotat – o provocare

prof.înv.primar Cătălina Crețu

“Ar trebui să vedem potențialul nu ca o capacitate extraordinară de a acumula aptitudini ce pot fi dobândite sau dezvoltate în cadrul școlar, ci ca o aptitudine, mult mai semnificativă, de a selecta achizițiile dobândite în funcție de ceea ce este important, vrednic și pasional în a face viața satisfăcătoare.”

1. Copiii supradotați dețin capacități intelectuale ridicate, asimilează noi cunoștințe printr-o formă calitativ superioară față de ceilalți copii, au nevoie de motivație ridicată pentru a acumula mai mult. Berger Stasseu consideră că există trei categorii de copii supradotați:

- Copii care au abilități neobișnuite în anumite domenii specifice (dans, muzică, sport)
- Copii supradotați intelectual (coeficientul de inteligență depășește coeficientul 130)â
- Copii care au o creativitate deosebită (gândirea și imaginația creatoare sunt foarte bine dezvoltate)

Cadrele didactice pot urmări o listă cu particularități specifice copiilor supradotați și îi pot identifica înaintea consultării unui specialist.

Această listă cuprinde: dețin o memorie extraordinară, învață rapid, dezvoltarea limbajului este timpurie, manifestă interes major pentru cărți, manifestă curiozitate, simțul umorului este bine dezvoltat, aplică raționamente abstracte și au abilități de rezolvare a problemelor, imaginația este vie, adresează întrebări în mod constant, manifestă dorința de leadership, sunt sensibili, dețin abilități de a anticipa, sunt dornici și nerăbdători.

Educația copilului supradotat reprezintă o provocare pentru sistemul de învățământ. Pentru a asigura dezvoltarea adecvată, este necesar ca acești copii să beneficieze de un mediu școlar adaptat nevoilor lor speciale. Literatura de specialitate propune o programe educaționale alternative. Aceste programe ar trebui să conțină: intervenții curriculare cu conținut direcționat, educație accelerată, programe educaționale desfășurate la sfârșit de săptămână și în vacanțe.

- **Etapele necesare în educarea copiilor supradotați:**
- **Stabilirea unor baze solide pentru programele educaționale.**
- **Utilizarea unor rețele largi de identificare a copiilor supradotați.**
- **Identificarea obiectivelor programului educațional (este momentul în care cadrul didactic poate să decidă dacă elevii supradotați pot învăța alături de colegii lor sau este nevoie să se organizeze clase speciale pentru acești).**

- **Construirea programului.**
- **Planificarea unor evaluări sistematice.**
- **Consolidarea programului educațional propus.**
- **Ce poate face un cadru didactic atunci când lucrează cu un copil supradotat?**

Primul pas în procesul educativ al unui copil supradotat este identificarea abilităților speciale. Acest lucru se realizează prin teste de inteligență, evaluări psihologice, observarea performanțelor în diferite domenii.

Pasul 2 – planificarea individualizată. Un copil supradotat trebuie să beneficieze de un plan individualizat de învățare. Acest plan poate include: proiecte, sarcini complexe, accelerare curriculară, sarcini care să-l stimuleze și să-l provoace intelectual.

Pasul 3 – diferențierea instruirii. Cadrul didactic trebuie să utilizeze strategii de predare diferențiate care să răspundă nevoilor copilului supradotat.

Pasul 4 – amenajarea mediului de învățare. Copiii supradotați se pot dezvolta într-un mediu care să îi provoace intelectual și îi încurajează să exploreze.

Pasul 5 – suport emoțional. Copiii supradotați pot să aibă dificultăți în a relaționa cu ceilalți. Ei pot simți presiunea de a se conforma așteptărilor ridicate. În consecință, ei trebuie să beneficieze de suport emoțional, să aibă interacțiuni cu alți copii supradotați, să primească consiliere pentru a gestiona adecvat stresul provocat de dorința de perfecțiune.

- **Pasul 6** – colaborarea cu părinții. Este important ca părinții să fie implicați în actul educațional.
- **Pasul 7** – oportunități de învățare suplimentară. Copiii supradotați au nevoie de învățare în afara sălilor de clasă. Aceasta poate cuprinde: olimpiade, tabere, programe speciale.

Este important să înțelegem că fiecare copil supradotat este unic și are nevoi speciale.

Bibliografie

- „Familia și rolul ei în educarea copilului”, Elena Bonchiș, ed. Polirom, București, 2011.
- <https://tribunainvatamantului.ro/educatia-copiilor-supradotati-o-reala-provocare/>

Impactul activităților extrașcolare asupra dezvoltării elevilor

prof.înv.primar Bianca Papuc

Activitățile extrașcolare sunt activitățile care au loc în timpul liber, în afara programului de școală, unde copiii fac cunoștință cu o varietate de domenii pe care le pot practica, mai exact sport, arte, muzică, teatru, cluburi de știință, robotică sau IT. Aceste activități vin în completarea educației formale, școala, pot influența dezvoltarea personală atât prin beneficiile, cât și prin provocările pe care le au.

Beneficii

- **Dezvoltarea abilităților sociale și a responsabilității.** Copiii interacționează cu colegi sau alți copii, își măresc cercul de prieteni, identifică activități preferate, lucruri în comun cu aceștia, interacționează cu alți copii din afara grupului lor obișnuit. Astfel, copilul își dezvoltă abilitățile de comunicare, de socializare, de integrare în grup și cooperare.

- **Promovarea unui stil de viață sănătos.** Activitățile sportive promovează un stil de viață sănătos, care pe lângă beneficiile pe care le deține, implică totodată și un program bine stabilit: de somn, de masă, un regim alimentar sănătos și bineînțeles abilitățile sociale, de colaborare, de comunicare, de gestionare a timpului.
- **Dezvoltarea talentelor.** Astfel de activități le oferă posibilitatea de a se cunoaște pe sine, de a descoperi lucruri noi, pasiuni, de a-și depăși limitele, de a dezvolta talente.

Aspecte negative

- Pe lângă toate beneficiile pe care activitățile extrașcolare le aduce în dezvoltarea copilului, există posibilitatea să apară și aspecte negative ale acestora care pot debusola copilul, distrage și chiar epuiza. Cu siguranță, intențiile sunt unele bune, care au în prim-plan copilul și dezvoltarea armonioasă a acestuia, dorința de a participa și de a fi activ cât mai mult, însă uneori aceste activități îl pot influența. Unul dintre cel mai des întâlniți factori îl reprezintă suprasolicitarea copilului. Aceasta poate apărea ca urmare a participării excesive la diverse activități extrașcolare, iar oboseala, stresul îi pot afecta capacitatea de concentrare, dar și odihna acestuia.

Un program încărcat poate pune presiune asupra lui. Timpul liber, de relaxare, de joacă și de timp cu familia, poate să fie influențat sau insuficient și astfel, copilul poate experimenta o serie de sentimente și stări emoționale negative.

Activitățile extrașcolare pot avea un impact pozitiv asupra performanțelor academice, deoarece elevii implicați dezvoltă o atitudine pozitivă față de învățare, devin mai responsabili, organizați, punctuali, sociabili, însă acestea trebuie să fie desfășurate ținând cont de mai multe particularități ale copilului și să asigure un echilibru sănătos în viața acestuia. Activitățile trebuie să fie structurate, organizate, în funcție de pasiunile lui, deoarece un program încărcat îi poate afecta bunăstarea, poate crește nivelul de stres și oboseală, de frustrare și îl poate distra de la învățarea formală.

Metode de evaluare în sistem blended-learning

prof.înv.primar Andreea Olaru

Dezvoltarea și evaluarea competențelor au trecut printr-o schimbare memorabilă datorită accesului la tehnologia informației. Mediul online a devenit un instrument de bază capabil în a evalua competențele într-un mod flexibil, optim și accesibil. Mediul virtual prezintă o serie de oportunități în evaluarea competențelor online. Respectiv oferă adaptabilitate de timp și loc, iar participanții au libertatea să-și aleagă momentul și locul potrivit pentru a fi evaluați. În alegerea metodelor și instrumentelor specifice, este important să ținem cont de obiectivele de învățare, competențele specifice pe care dorim să le evaluăm și resursele tehnologice disponibile în cadrul mediului blended-learning și online. Inovarea sistemului de evaluare a competențelor elevilor prin instrumente și aplicații online poate aduce multiple avantaje, precum obținerea unor evaluări mai relevante și transparente, implicarea activă a elevilor și îmbunătățirea procesului de învățare.

Această diversitate permite evaluarea competențelor într-un mod adaptat obiectivelor de învățare și tipurilor de competențe dezvoltate

Un program încărcat poate pune presiune asupra lui. Timpul liber, de relaxare, de joacă și de timp cu familia, poate să fie influențat sau insuficient și astfel, copilul poate experimenta o serie de sentimente și stări emoționale negative.

Activitățile extrașcolare pot avea un impact pozitiv asupra performanțelor academice, deoarece elevii implicați dezvoltă o atitudine pozitivă față de învățare, devin mai responsabili, organizați, punctuali, sociabili, însă acestea trebuie să fie desfășurate ținând cont de mai multe particularități ale copilului și să asigure un echilibru sănătos în viața acestuia. Activitățile trebuie să fie structurate, organizate, în funcție de pasiunile lui, deoarece un program încărcat îi poate afecta bunăstarea, poate crește nivelul de stres și oboseală, de frustrare și îl poate distra de la învățarea formală.

În vederea unei organizări eficiente a activităților în clasă și a celor online în cadrul modelului blended-learning de predare-învățare, profesorii și instructorii sunt încurajați să utilizeze modelul backward design în care evaluarea este un fel de gândire ulterioară, o verificare a faptului că elevii au fost atenți la ceea ce li s-a predat. (Wigging & McTighe, 2005, p. 27).

Modelul backward design încurajează profesorii să se gândească la ce anume doresc să învețe elevii și să își structureze lecțiile în jurul acestor obiective. Prin această abordare, se pune accent pe înțelegerea profundă a conținutului și pe asigurarea că activitățile de învățare sunt aliniate cu obiectivele propuse. Acest lucru poate duce la o mai mare coerență în procesul de învățare și la o mai mare eficiență în atingerea obiectivelor propuse. Profesorii care utilizează modelul backward design în cadrul unui mediu blended-learning de predare-învățare pot să planifice lecțiile și să adapteze materialele în funcție de nevoile elevilor lor, să integreze tehnologia în mod strategic și să ofere o experiență de învățare mai personalizată. Prin concentrarea pe obiectivele de învățare și pe rezultatele dorite, aceștia pot să creeze un mediu educațional mai eficient și mai relevant pentru elevi.

În concluzie, modelul backward design reprezintă o abordare strategică și eficientă în cadrul modelului blended-learning de predare-învățare, oferind profesorilor un cadru solid pentru planificarea și implementarea lecțiilor într-un mod care să sprijine în mod optim procesul de învățare al elevilor.

În cadrul activității blended evaluarea copiilor a fost reconfigurată, frecvent aplicate fiind metodele alternative (proiectul, portofoliul) și formularele Google.

Pot fi utilizate teste sau fișe de lucru, se poate pune accent pe lucrările practice sau pe chestionarea orală a copiilor în cadrul întâlnirilor pe Zoom sau Meet, metodele fiind utilizate în funcție de disciplină și nivelul de vârstă.

Sistemul de evaluare în învățământul blended-learning prezintă o mai bună perspectivă asupra progresului obținut de către copii și permite descoperirea facilă a lacunelor și remedierea în timp util a deficiențelor identificate. Aplicarea unor practici de evaluare fără erori, precum și livrarea la timp a rezultatelor sunt o necesitate pentru procesul educațional, indiferent de forma de organizare a activităților. Sistemele digitale de evaluare, inclusiv în evaluarea tradițională, dar mai ales în cazul evaluării online, au menirea de a ajuta, în cel mai eficient mod, la depășirea provocărilor pe care le întâmpină evaluatorii. Adoptarea sistemelor de evaluare online, prin selectarea celor viabile, comode, ușoare în utilizare, are menirea de a facilita, activitatea profesorilor și a elevilor .

Bibliografie

- Cucoș C. (2016). *Pedagogie*, Iași: Editura Polirom.
- Eryilmaz M. G. (2015). *The Effectiveness Of Blended Learning Environments*.
- Hamdam N. și McKnight P. (2013). *A Review of Flipped Learning*.

Predarea-învățarea numerelor naturale în centrul 0-10

prof.înv.primar Georgiana Bălan

Predarea numerelor naturale în intervalul 0-10 constituie una dintre primele etape fundamentale ale educației matematice a copiilor, având rolul de a pune bazele necesare pentru dezvoltarea gândirii logice, a capacității de numărare și a abilității de a rezolva probleme simple. Această etapă contribuie la formarea unor competențe esențiale pentru învățarea matematicii și la crearea unui fundament solid pentru achizițiile ulterioare. Metodologia formării conceptului de număr natural se bazează pe faptul că elevii din clasele I- IV se află în stadiul operațiilor concrete, învățând în special prin intuire și manipulare directă a obiectelor. Pe măsura apropierei de clasa a IV-a are loc trecerea treptată către general și abstract. În formarea conceptului de număr natural, acțiunea va precede intuiția, parcurgându-se următoarele etape:

- -activități și acțiuni cu mulțimi de obiecte (**etapa acțională**);
- -schematizarea acțiunii și reprezentarea grafică a mulțimilor (**etapa iconică**);
- -traducerea simbolică a acțiunilor (**etapa simbolică**).

La conceptul de număr elevul ajunge progresiv și după o anumită perioadă pregătitoare. În această perioadă este inițiat în activități de compunere și punere în corespondență a mulțimilor pentru a desprinde ideea de mulțimi echivalente sau mulțimi care au același număr de elemente, de constituire, după anumite criterii, de submulțimi date, de numărare a elementelor unei mulțimi, de transpunere prin simboluri a unei mulțimi.

Etapele predării numerelor naturale în centrul 0-10:

- se construiește o mulțime de obiecte având atâtea elemente cât este ultimul număr cunoscut;
- se construiește o altă mulțime echipotentă cu prima;
- se adaugă la a doua mulțime încă un element;
- se constată, prin formarea de perechi, că noua mulțime are cu un obiect mai mult decât prima mulțime;
- se specifică numărul elementelor și modul de obținere a mulțimii noi;
- se construiesc și alte mulțimi echipotente cu a doua mulțime, formate din alte obiecte, pentru a sublinia independența de alegerea reprezentanților;
- se prezintă cifra corespunzătoare noului număr introdus;
- se fac exerciții variate cu caracter aplicativ pentru fixarea numărului predat;

- se cere copiilor: să descopere în clasă mulțimi care să aibă un număr de elemente corespunzător
- numărului predat, să așeze pe etajeră un anumit număr de cărți, să determine prin pipăit numărul de obiecte, să bată din palme de un anumit număr de ori, să stabilească locul numărului în șirul numerelor naturale, să formeze scara numerică.

Predarea numerelor naturale în centrul 0-10 reprezintă o etapă esențială în formarea competențelor matematice de bază, contribuind la dezvoltarea gândirii logice și la stimularea curiozității pentru învățarea ulterioară. Prin utilizarea unor metode variate, interactive și adaptate nivelului de înțelegere al elevilor, se poate asigura o experiență educațională solidă, care să constituie un punct de plecare pentru aprofundarea matematicii.

Bibliografie:

- Iliana, Dumitrescu, Didactica matematicii pentru invatamantul primar, Editura Universitară, București, 2022
- Ana, D., Ana, M.L., Logel, D., Logel-Stroescu , E., Metodica predării matematicii la clasele I-IV, Editura Carminis, Pitești, 2005.

Profesorii sunt cheia adaptării la schimbările generaționale. Ei au datoria de a înțelege atât contextul social și cultural al generației lor, cât și pe cel al elevilor lor. Această înțelegere implică: actualizarea continuă a metodelor și cunoștințelor pentru a răspunde nevoilor elevilor, folosirea tehnologiei ca aliat în procesul educațional, crearea unui spațiu sigur și incluziv, unde elevii se simt încurajați să contribuie cu ideile lor. Elevii din generațiile recente, precum Generația Z și Alpha, nu mai sunt doar receptori pasivi ai informației. Ei doresc să fie implicați activ în procesul de învățare și să aibă un cuvânt de spus în modul în care se desfășoară educația lor. Relația profesor-elev devine astfel o colaborare, în care feedback-ul și dialogul sunt esențiale. În vederea îmbunătățirii relației și a depășirii barierelor generaționale, comunicarea deschisă are un rol fundamental. Pe de altă parte, adaptarea metodelor de predare, integrarea tehnologiilor moderne în procesul educațional, crearea unui mediu colaborativ în care elevii sunt implicați în luarea deciziilor legate de procesul de învățare reprezintă elemente de bază în depășirea și estomparea diferențelor dintre generații.

Diferențele dintre generații nu trebuie să fie percepute ca bariere, ci ca oportunități. Profesorii pot învăța de la elevi despre noile tehnologii, perspective inovatoare și stiluri de viață, iar elevii pot beneficia de experiența, înțelepciunea și valorile profesorilor. Această colaborare creează un mediu de învățare mai diversificat, mai bogat și mai eficient.

În concluzie, relația profesor-elev trebuie să depășească limitele raportului strict ierarhic și să devină o relație de mentorat și parteneriat. O educație adaptată nevoilor generațiilor moderne pregătește elevii nu doar pentru examene, ci pentru viață. Profesorii, prin adaptabilitate și deschidere, devin nu doar ghizi ai cunoașterii, ci și mentori care inspiră, motivează și sprijină dezvoltarea elevilor lor. Astfel, relația dintre generații în educație nu este doar o provocare, ci și o șansă de a crea o comunitate bazată pe înțelegere reciprocă, respect și progres comun. O interacțiune constructivă între profesor și elev contribuie decisiv la îmbunătățirea actului educațional, asigurând progres și performanță.

A stylized landscape illustration. In the foreground, there are dark blue mountain peaks with white snow. In the background, there are light blue hills and a pale blue sky. A large, semi-transparent orange circle is centered in the upper half of the image. Inside this circle, the word "GIMNAZIU" is written in a dark blue, handwritten-style font. A thin dark blue horizontal line passes through the center of the orange circle, extending across the width of the image.

GIMNAZIU

Talentul muzical – nativ sau dobândit?

prof. Anamaria Răducanu

Talentul muzical – această abilitate fascinantă de a crea, interpreta sau aprecia muzica – este de multă vreme subiect de polemică în lumea educației și a artei. Întrebarea care se pune adesea este următoarea: este talentul muzical un dar nativ, rezervat doar celor privilegiați genetic? Sau este, mai degrabă, o competență ce poate fi cultivată și dezvoltată prin efort constant și o educație adecvată?

Ca profesor de educație muzicală, am avut posibilitatea de a interacționa cu elevi cu vârste și abilități diferite, iar experiența m-a convins că talentul muzical nu este doar rezultatul unui factor nativ. Sigur, există copii care par să aibă o „ușurință” naturală în a reproduce o linie melodică sau o formulă ritmică, în a secționa și analiza o melodie sau chiar în a citi o partitură, dar acest aspect nu poate fi considerat decisiv în definirea posibilității de dezvoltare a unei competențe. La fel cum un atlet are nevoie de antrenament pentru a ajunge la performanțe, și un copil cu aptitudini muzicale trebuie să depună efort pentru a-și dezvolta abilitățile.

Educația muzicală joacă un rol esențial în acest proces. Prin exerciții practice, lecții structurate și implicare constantă, orice elev poate învăța să cânte la un instrument și să citească o partitură simplă. Abilitățile precum recunoașterea intervalelor, citirea rapidă a notelor sau interpretarea expresivă se dezvoltă prin repetiție și studiu intens constant. Această idee este susținută de numeroase studii psihologice și pedagogice, care demonstrează că ***practica deliberată*** este un factor cheie în ***orice tip de performanță***.

De asemenea, este important să subliniem rolul pe care îl joacă sprijinul emoțional și motivația. Un mediu pozitiv, în care copiii sunt încurajați să exploreze muzica fără teama de eșec, este fundamental. Feedback-ul constructiv și celebrarea micilor succese sunt factori care pot transforma percepția unui copil despre propriile sale capacități. Adesea, talentul este înțeles mai degrabă ca o combinație de ***pasiune, perseverență și dorință de a învăța***.

Ca profesori, avem responsabilitatea de a demonta mitul conform căruia talentul este doar o chestiune de noroc genetic. Este important să le oferim elevilor noștri o imagine reală vizavi de efortul depus în concordanță cu rezultatele avute, precum este să cultivăm încrederea în potențialul lor și să le oferim instrumentele necesare pentru a-și atinge obiectivele. Astfel, muzica devine accesibilă tuturor, iar ***talentul*** înseamnă, mai presus de toate, muncă, răbdare și dragoste pentru artă.

Așadar, talentul muzical nu trebuie privit ca o limită impusă de natură, ci mai degrabă ca pe o oportunitate de evoluție.

Is it really worth the time, money and effort? The Cambridge English: First

prof. Ioana Stafidov

Studying English? I'm sure you've heard of the Cambridge English exams, but is it really worth the time, money and effort?

Isn't it enough to do a course and be able to communicate in English? Well, here are a few reasons why you might consider doing the FCE (**The Cambridge English: First**) – one of the most popular and probably most useful of the Cambridge exams.

Internationally Recognised

- The FCE is known all around the world and **is recognised by the majority of universities** – in fact, 99% of the world's top 100 universities accept it. For most college courses you need to prove you have upper-intermediate English. (CEFR B2) So while IELTS is probably the most common exam, the FCE is a close second. Some courses will require advanced English so you would need the CAE (The Cambridge English: Advanced) for those ones.

Valid for Life!

- One of the best things about the FCE is that your certificate is valid forever, unlike IELTS which is only valid for two years. This makes it **the best choice for a student's CV**. When applying for a job, it's very useful to have this certificate to show you can use English well in a working environment.

Note: Although the certificate has no expiry date, some universities require that it is no more than two or three years old, so it is necessary to check carefully with each university/ institute before applying to.

Really Improve the English level

- The FCE is a very challenging exam which **tests all language skills** –reading, listening, writing, grammar and most importantly speaking. You need 60% to pass and have to do all the tasks under time pressure. You really need a wide vocabulary; good knowledge of phrasal verbs and idioms as well as flexibility and control of grammatical structures in order to do well. You need to be able to express your ideas clearly and fluently.
- You are moving from everyday English to wider and less familiar topics, so preparing for this exam helps to improve all aspects of your language development and makes sure that you can manage in a wide variety of situations.

Be rewarded for Hard Work

- **Students get a wonderful sense of satisfaction** from passing the FCE. There's nothing like having an exam date to motivate you to study hard. And in my experience, students preparing for international exams tend to be more focused and hard-working. They often do extra self-study and re-do their written work until it is of a high quality. They do plenty of past exam papers and are constantly building and reviewing their skills. It can help with further education or climbing the career ladder.

There is nothing more satisfying than learning a language in depth and being able to communicate easily with people from all over the world.

How to Teach Culture In Your Classroom

Prof. Alina Damian

- **It has been said that culture is like an iceberg, that only ten percent of it is visible and the other ninety percent is hidden below the surface. There are multiple ways in which teachers can introduce the topic of culture in their lessons. Here are some of them:**

- **Food**

Everyone eats, but not everyone eats the same things, and the differences in diet from one culture to the next can be very dramatic. You can let your students share their culture through food by inviting them to talk about or share dishes typical in their countries. To do this, **have a cultural food fair** or ask your students to prepare a national dish in a class presentation. If everyone in class gets a little taste, even better, just keep in mind **food allergies** that your students may have.

- **Holidays**

What better time to talk about traditional foods than during the holidays? Any holiday that pops up on the calendar is an excuse to celebrate any and all holidays from January to December.

Be rewarded for Hard Work

- Students **get a wonderful sense of satisfaction** from passing the FCE. There's nothing like having an exam date to motivate you to study hard. And in my experience, students preparing for international exams tend to be more focused and hard-working. They often do extra self-study and re-do their written work until it is of a high quality. They do plenty of past exam papers and are constantly building and reviewing their skills. It can help with further education or climbing the career ladder.

There is nothing more satisfying than learning a language in depth and being able to communicate easily with people from all over the world.

Clothing

- Often another element of holidays or special occasions is *traditional dress*. It is not unusual for English speaking students to bring some pieces of formal or traditional dress when they travel overseas to study. You can **invite your students to wear traditional clothing** on a certain day or bring picture of themselves or others in traditional dress. Encourage each person to explain the significance of the different pieces, if any, and give an opportunity for everyone in class to ask questions.

Time

- While you are talking about holidays in your class, have another conversation about **what people do in their free time**. Generally, a person's schedule will be reflective of his or her values

Looking at the typical distribution of time can give an insight into what is important in a given culture. *Of the 168 hours in the week, how many do most people spend working? Studying? Going out with friends or spending quality time with family?* The answers to these questions and the differences from one culture to another will help your students understand and appreciate what their classmates value.

Music

While you are at it, **does anyone in your class play a traditional instrument?** That may not be all that common, but most students could probably play some popular music from their country for the class. Invite your students to share some of their favourite music. Again, encourage open conversation and question among your students. Be sure to remind your class that national preferences vary as do personal preferences, and remind them to be sensitive to what their classmates share.

Money

Why not bring culture into the classroom with a little show and tell? Set a day, perhaps at some point during a unit about business, to invite your students to bring in a sample of money from their native countries (which you should make note that they brought and make sure they bring home). Either collect all the money in one place or **pass it around and let your students look at the coins and bills.**

Have them take note about who or what is pictured on the money, and give your students a chance to talk about these people and things. By sharing stories about what is important enough to put on the country's currency, your students will gain another level of cultural understanding from their classmates.

Traditional Stories

Traditional stories such as *folk tales* or *tall tales* are another way to bring culture and history into the classroom. You can have your students read English translations of traditional tales or **have your students tell the stories to their classmates**. By noticing who plays prominent roles in the stories and how they handle conflict, you and your students will see some more of what motivates and challenges a national group.

History

Often key events in a country's past will either establish or define that culture's values. You can **give your students an opportunity to discuss significant events in their country's history**, and if you do asking, them to explain how those events influence their people today will give you an insight into culture. If you have done other activities on culture, you may have already touched on these events when talking about holidays or money, but looking at things from a historical perspective can add another layer of understanding for your students.

Culture is every aspect of our beings. These topics are just a few that you can use to intentionally bring a discussion of culture into the classroom. As a general rule, take advantage of any opportunities to talk about culture with an open mind.

You will be a better teacher for it, and your students will be better leaders of their nations.

- Source: <https://busyteacher.org/>

Cum transformăm ora de educație fizică într-o experiență interactivă?

Prof. Bianca Becze

Educația fizică joacă un rol esențial în dezvoltarea fizică, socială și emoțională a elevilor. Cu toate acestea, pentru a menține entuziasmul și implicarea activă a copiilor, orele de educație fizică trebuie să fie atractive, dinamice și interactive. Pentru a satisface aceste nevoi există câteva strategii pe care le putem adapta la orele noastre.

- **Folosirea tehnologiei și integrarea ei în lecție**

Tehnologia poate spori interactivitatea și motivația elevilor. Utilizarea aplicațiilor de fitness sau a dispozitivelor de urmărire a activității fizice le oferă elevilor informații despre performanțele lor în timp real. O altă opțiune este utilizarea videoclipurilor demonstrative sau a realității augmentate pentru a prezenta mișcări corecte și tehnici de antrenament. De asemenea, urmărirea unor competiții sportive le poate crea o imagine mai clară despre regulamentele de joc sau alte informații importante.

- **Crearea de jocuri și competiții**

Activitățile bazate pe jocuri sunt extrem de motivante. Organizarea de competiții amicale sau de jocuri în echipă stimulează spiritul de colaborare și competitivitatea sănătoasă.

Acordarea de puncte și recompense pentru progres, disciplină, interes, motivează elevii să se autodepășească și să obțină rezultate mai bune. Creează jocuri care implică rezolvarea de probleme matematice sau întrebări de cultură generală combinate cu mișcare pentru învățarea interdisciplinară.

- **Varietatea exercițiilor și activităților**

Pentru a evita monotonia, includerea unei varietăți de activități este importantă. Astfel, elevii vor fi mai dornici să participe și să descopere noi abilități prin combinarea conținutului lecției.

- **Implicarea elevilor în planificare**

Implicarea elevilor crește sentimentul de responsabilitate și le oferă o experiență mai personalizată. Dă-le elevilor posibilitatea să propună activități sau să creeze propriile jocuri.

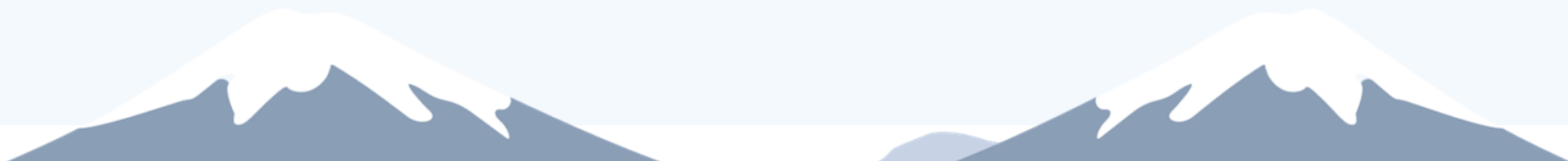
- **Practică directă**

Învățarea prin practică directă, în loc de demonstrații prelungite, le permite elevilor să învețe mai repede și să corecteze erorile. Feedback-ul imediat din partea profesorului ajută la îmbunătățirea tehnicii.

- **Încurajarea colaborării și a sprijinului reciproc**

Activitățile care implică rezolvarea de probleme în echipă sau sarcini cooperative încurajează dezvoltarea abilităților sociale. Exemple de astfel de activități includ trasee cu obstacole unde echipele trebuie să colaboreze pentru a reuși.

Transformarea orelor de educație fizică într-o experiență interactivă presupune creativitate și adaptabilitate. Prin folosirea acestor strategii, profesorii pot cultiva nu doar o condiție fizică excelentă, ci și bucuria mișcării, contribuind astfel la formarea unor tineri activi și sănătoși.

Utilizarea cercului emoțiilor în analiza textelor literare

Prof. Ioan Elena

Cercul emoțiilor, conceput de **Robert Plutchik**, este un model teoretic care reprezintă emoțiile umane într-un mod vizual și sistematic. Este cunoscut și sub numele de „roata emoțiilor” și prezintă relațiile dintre diferitele emoții de bază și combinațiile lor.

Plutchik propune că există 8 emoții de bază, dispuse în perechi opuse: **bucurie – tristețe; furie – frică; încredere – dezgust; surpriză – anticipare**

Emoțiile sunt aranjate în cerc, cu intensitatea crescândă spre centru și scăzând spre margini: Bucurie intensă → Extaz; Frică intensă → Teroare; Furie intensă → Furie extremă (Furie violentă)

Emoțiile de bază se pot combina pentru a crea emoții complexe: bucurie + încredere = Dragoste; frică + anticipare = anxietate; furie + dezgust = dispreț

Fiecare emoție are o emoție opusă: bucuria (pozitivă) este opusă tristeții (negativă); furiei îi este opusă frica.

Emoțiile sunt considerate multidimensionale, având trei aspecte: **intensitate** (de la slab la puternic); **similaritate** (emoțiile apropiate sunt mai similare); **polaritate** (opозиție între emoții).

Cercul emoțiilor al lui Robert Plutchik poate fi o resursă extrem de valoroasă în orele de limba română, deoarece ajută elevii să exploreze și să înțeleagă mai bine emoțiile personajelor literare, să își dezvolte abilități de exprimare și să analizeze profunzimea textelor literare.

Exemple de activități propuse la orele de limba și literatură română:

- Profesorii pot folosi roata emoțiilor pentru a analiza stările sufletești ale personajelor din textele studiate.
- Elevii pot plasa emoțiile personajelor pe cerc, explora cum acestea evoluează în timp, discuta ce provoacă aceste schimbări (conflicte, interacțiuni).
- Crearea unui vocabular emotional
- Elevii pot descrie o emoție intensă (ex.: teroare) și să identifice sinonime mai puțin intense sau mai intense (ex.: frică → spaimă → groază). În scrierea creativă, ei pot folosi termenii identificați pentru a adăuga profunzime personajelor lor.

- **Interpretarea poeziei:**

Elevii pot folosi cercul emoțiilor pentru a identifica starea de spirit generală a unei poezii. De exemplu, în poezia „Lacul” de **Mihai Eminescu**, roata emoțiilor poate ajuta la evidențierea contrastului dintre bucuria iubirii visate și tristețea iubirii imposibile.

Elevii marchează emoțiile predominante.

Discută impactul acestor emoții asupra mesajului general.

- **Bibliografie:**
- <https://manuale.edu.ro/manuale/Clasa%20a%20VII-a/Limba%20si%20literatura%20romana/QVJUIEtMRVRU/A1729.pdf>
- <https://putereamintii.ro/cercul-emoțiilor/>

Testarea standardizată în școală

Prof. Laura Sîrbu

Multe voci din educație dezbat subiectul testării standardizate, existând chiar programe pilot de testare standardizată a elevilor. Este foarte important să se înțeleagă acest concept. Un test standardizat nu este un test grilă. Se referă la modalitatea în care vor fi evaluați cei care susțin evaluarea. Prin urmare, un test standardizat vizează ca formatul, conținutul, procedura, scorarea testului să fie identice. Valoarea lor principală reiese din capacitatea de a evalua corect, fără imparțialitate. Validitatea ține de interpretarea rezultatelor. Dacă se referă la conținut are în vedere acoperirea conținutului programei. Astfel, sunt identice toate elementele, precum: itemii, instructajul, durata, scorarea, interpretarea. Practic, se raportează la un criteriu extern, definit "standard". Cei care concep testele depun eforturi de a măsura cu acuratețe ceea ce se dorește a măsura, fără a crea prejudecii elevilor. Se bazează pe psihometrie, o ramură științifică de sine stătătoare, ce cuprinde dezvoltarea, documentarea, validarea, administrarea, scorarea, derularea evaluărilor, feedbackul acordat elevilor. Obiectivelor de învățare, cele existente în curriculum, le sunt necesare standarde. Acestea din urmă trebuie să fie clare, explicite, transparente. Standardele descriu nivelul de competență la care ajuge educabilul.

Evaluarea progresului este necesară. Astfel, este o monitorizare permanentă, pornindu-se de la ideea de bază că elevul este într-un proces de învățare. Practic, se înregistrează nivelul de performanță, comparându-se cu ultimul nivel de evaluare. Evaluarea de progres este importantă atât cantitativ, cât și calitativ, reieșind modul în care elevul răspunde la predare. Dacă rezultatele nu sunt satisfăcătoare, profesorul ar trebui să schimbe strategia de predare. Prin aplicarea unor teste standardizate, se realizează, în cazul evaluării de progres, comparabilitate intraindividuală, adică ce este nou la rezultatul obținut acum de elevul nostru comparativ cu cel anterior, precum și comparabilitatea interindividuală, adică cea care creează o ierarhie a elevilor. În construirea testului se va porni de la ce anume se dorește a măsura prin aplicarea aceluși test, combinat cu pentru ce anume să evaluăm, care este scopul. Printre programele pilot care s-au aplicat la nivel național se numără Program-Pilot Național de Testare Standardizată, derulat din 2022.

https://www.edu.ro/comunicat_presa_32_2022_finalizare_program_pilot_evaluare_standardizata

Totodată, platforma BRIO oferă o paletă bogată de teste standardizate, fiind primul sistem de testare standardizată din România, acoperind segmentul claselor I-XII, la principalele discipline școlare. <https://brio.ro/blog/testare-standardizata>

Conform prevederilor Legii învățământului preuniversitar, începând cu anul școlar 2027-2028, toate „evaluările și examenele naționale vor fi în integralitate standardizate și administrate în format digital”. Se urmărește un sistem de evaluare digitalizată a competențelor elevilor. Va exista o platformă de evaluare și realizare a conținutului digital, finanțat prin Planul Național de Reformă și Reziliență (PNRR).

https://www.edu.ro/lansare_proiect_4E_education

Printre multiplele beneficii ale aplicării testării standardizate se află următoarele: producerea informației, alinierea la politicile educaționale, motivarea. În urma unui test se produce informația privind nivelul elevului, fiind nevoie de testare pentru a gestiona procesul de învățare. Informația aduce cu sine, în funcție de tipul evaluării, de planuri personalizate cu caracter remedial, tratarea diferențiată a procesului de predare-învățare, cu alte cuvinte, de schimbarea strategiei de predare din partea profesorului. Planurile remediale au scopul de a îmbunătăți progresul copilului. Este un factor motivator pentru elevi și profesori. Existența standardelor aduce ținte clare pe care profesorii și elevii trebuie să le atingă, clarificând obiectivele de învățare.

Bibliografie

Dragoș Iliescu, " Testarea standardizată în educație", Humanitas, 2023, București

Teoriile învățării cognitive în contextul literaturii

Prof. Vali Rebenciuc

Teoriile învățării cognitive se concentrează pe modul în care elevii procesează informațiile, dobândesc cunoștințe și dezvoltă strategii de învățare. În contextul literaturii, teoriile învățării cognitive subliniază rolul proceselor mentale precum atenția, percepția, memoria și rezolvarea problemelor în înțelegerea și analiza textelor literare. Aceste teorii sugerează posibilitatea folosirii unor diverse strategii cognitive, cum ar fi rezumarea, interogarea și realizarea de conexiuni, pentru a-și îmbunătăți înțelegerea și abilitățile de gândire critică. Înțelegând procesele cognitive implicate în învățare, educatorii pot concepe strategii de instruire care facilitează învățarea eficientă a literaturii.

Totuși, prin urmare, teoriile învățării cognitive sugerează că elevii își pot îmbunătăți înțelegerea și abilitățile de gândire critică atunci când studiază literatura prin diverse strategii. Câteva moduri în care teoriile învățării cognitive pot fi aplicate ar putea fi următoarele:

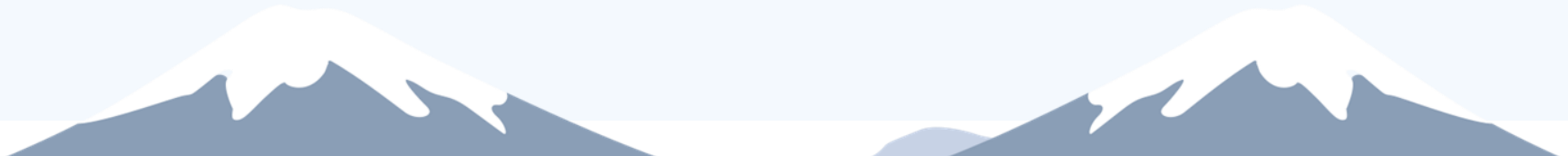
1. Rezumat: elevii își pot îmbunătăți înțelegerea prin rezumarea ideilor principale și a punctelor cheie ale unui text literar. Această strategie îi ajută să identifice temele și conceptele literare fundamentale, permițând o înțelegere mai profundă a textului.

2. Întrebări: încurajarea elevilor să pună întrebări în timp ce citesc literatura promovează gândirea critică. Punând întrebări despre personaje, intrigă și teme, elevii se implică într-un proces de analiză și evaluare, care le sporește abilitățile de gândire critică.

3. Realizarea de conexiuni: teoriile învățării cognitive subliniază importanța realizării de conexiuni între informațiile noi și cunoștințele anterioare. Elevii își pot îmbunătăți înțelegerea literaturii prin realizarea de conexiuni cu experiențele lor personale, cu alte opere literare sau cu evenimente istorice, ceea ce îi ajută să se apropie mai mult de semnificațiile textului.

4. Vizualizarea: Vizualizarea scenelor, personajelor și stărilor descrise într-un text literar poate îmbunătăți înțelegerea. Prin crearea de imagini mentale, elevii își dezvoltă imaginația și raționamentul spațial.

- **5. Realizarea de inferențe:** teoriile învățării cognitive sugerează că elevii ar trebui încurajați să facă deducții pe baza informațiilor prezentate în text și să-și dezvolte astfel abilitățile de gândire analitică și critică.
- **6. Reflectare și evaluare:** aceasta presupune analizarea alegerilor autorului, luarea în considerare a perspectivelor alternative și formarea de opinii bine susținute. Aceste strategii facilitează analiza, evaluarea și interpretarea operelor literare.

Rotirea elevilor în bănci. Teorie vs. practică

Odată cu începerea noului modul, învățătorii și diriginții schimbă locul elevilor în bănci și, dacă au spațiu și situația impune, reașază băncile în așa fel încât, prin rotație, toți elevii să stea pe locurile din față, respectiv pe cele din spate. Inițiativa, pusă în practică din acest an școlar (2024-2025), aparține Ministerului Educației și e menită să combată discriminarea în sala de clasă.

Schimbarea locurilor în bănci trebuie să aibă loc cel puțin o dată pe modul, conform recomandărilor recente ale Ministerului. Am stat de vorbă cu doi profesori și cu sociologul Gelu Duminică pentru a vedea cum se implementează, de fapt, această solicitare, cât este de eficientă în combaterea segregării și în ce măsură ajută sau bulversează elevii și cadrele didactice.

Iată o parte dintre măsurile introduse de Ministerul Educației pentru ca locurile din spate să nu fie ocupate exclusiv de elevii din grupurile vulnerabile, așa cum se întâmplă în unele clase:

- **5. Realizarea de inferențe:** teoriile învățării cognitive sugerează că elevii ar trebui încurajați să facă deducții pe baza informațiilor prezentate în text și să-și dezvolte astfel abilitățile de gândire analitică și critică.
- **6. Reflectare și evaluare:** aceasta presupune analizarea alegerilor autorului, luarea în considerare a perspectivelor alternative și formarea de opinii bine susținute. Aceste strategii facilitează analiza, evaluarea și interpretarea operelor literare.

Reamenajarea spațiului clasei: Se recomandă reorganizarea sălilor de clasă în moduri alternative, cum ar fi în cerc, semicerc, amfiteatru sau salon, pentru a încuraja interacțiunea și incluziunea între elevi.

Evitarea plasării elevilor vulnerabili în ultimele bănci: Este sugerat ca elevii din grupuri vulnerabile să nu fie plasați în ultimele două bănci, pentru a preveni sentimentul de excludere și a promova participarea activă la ore.

Cum este pentru profesori

Pentru cadrele didactice, procesul este cel puțin derutant.

În timpul lecțiilor, când numesc elevii să răspundă sau să iasă la tablă, mă aștept să-i reperez în anumite locuri din clasă, iar dacă nu-i găsesc acolo unde știu ca stau de obicei, apare o fisură în coerența discursului meu. Scurtă, e drept, dar apare. E ca și cum cineva ar schimba zilnic ordinea butoanelor de pe tastatură. Ar fi obositor, nu?

Mircea Miclea, psiholog, profesor universitar și fost ministru al Educației e de părere că schimbarea constantă a colegului de bancă îi împiedică pe elevi să construiască prietenii autentice într-o perioadă în care, oricum, copiii comunică mai mult online. „Relațiile dintre copii sunt foarte fragile. Și cele dintre noi, ca adulți, sunt foarte fragile. Stăm mai mult pe lumile noastre digitale și nu comunicăm între noi. Singurătatea a crescut, sunt toate datele de cercetare care arată că, în ciuda faptului că comunicăm mult, mai frecvent, pe rețele de socializare, suntem tot mai singuri. Dacă tu îl pui pe copilul acela în fiecare zi să-și schimbe colegul, atunci subminezi ideea de a avea relații coezive, constante, în care-l cunoști pe celălalt, în care te înțelegi cu el. Trebuie susținută coeziunea relațiilor, nu trebuie subminate relațiile în numele unei ideologii”, a spus Miclea, citat de edupedu.ro.